

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1st—, lanskoletne 2st—; me-
sečna naročnina Din 20st—, za tu-
jino 30st—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglas po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. škat. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 168

Ljubljana, petek, dne 24. julija 1931

Leto II.

Poroka na romunskem dvoru

Prihodnjo nedeljo se bosta poročila v Sinaji pri Bukarešti romunska princeznja Ileana in nadvojvoda Anton Habsburški.

Poroka na romunskem dvoru

Bukarešta, 23. julija. n. Včeraj in danes prihajajo v Bukarešto tuji gostje, ki se udeležijo svečanosti ob poroki princezne Ileana in Antona Habsburškega. Jutri pride tudi jugoslovanska kraljica Marija.

Proslava 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra

Subotica, 23. julija. k. Danes dopoldne se je v mestni posvetovalnici vršila konferenca zastopnikov kulturnih in humanitarnih društev, ki nameravajo prirediti velike svečanosti ob priliki 10-letnice kraljevanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Na konferenci so izbrali poseben odbor 12 oseb, ki bodo izdelali program za te svečanosti.

Madjari hočejo posojilo

Budimpešta, 23. julija. n. Pogajanja madjarske vlade za največje velikega posojila v funtih v inozemstvu še niso končana. Bivši zunanji minister Valko in mnogi ugledni madjarski politiki in finančniki se mude v Parizu in Londonu in delajo na to, da se to posojilo čimprej zaključi. Trdijo, da madjarski parlament ne bo šel prej na počitnice, dokler ne bo sklenjeno to posojilo.

Komunistični nemiri v Bolgariji

Sofija, 23. julija. AA. Komunisti so včeraj priredili več skupščin, da protestirajo proti aretacijam svojih tovarišev. Pri tem je prišlo do nemirov. Najhujši izgrede so bili v Jambulu, kjer je nekaj stotin ljudi skušalo demonstrirati in zasesti policijski komisariat. Ker se niso hoteli raziti, je policija rabila orožje in ranila dva demonstranta. Eden je ranam podlegel.

Pokret za protijaponski bojkot

Šanghaj, 23. julija. AA. Kitajske banke in borza danes niso poslovale. Vse mesto je danes proslavilo spomin na žrtve nedavnih protikitajskih izgrediv v Koreji. Med prebivalstvom je jak pokret za protijaponski bojkot.

Pred likvidacijo dvolastniških posestev na jugoslov.-bolgarski meji

Sofija, 23. julija. AA. Za člana mešane bolgarsko-jugoslovanske komisije za likvidacijo dvolastniških posestev je imenovan Nikola Manolov, načelnik policijskega oddelka v Sofiji.

Nov romunski zakon o samoupravah

Bukarešta, 23. julija. n. Včeraj je stopil v veljavo novi zakon o samoupravah. Po tem zakonu bo mogoče vladati, da razpusti vse dosedanje občinske in mestne svete, ki so bili izbrani pred dvema letoma za časa vlade Julija Maniuja. Namesto teh se bodo postavili občinski odbori z dekretom. Ukine se avtonomija vasi, katero prevzamejo občine. Za tem se ukine 7 avtonomnih oblasti. Po novem zakonu postanejo občinski tajniki državni uradniki. Do konca t. l. pa bodo še nadalje prejemali plače od občin.

Ukinitev 151 srednjih šol v Romuniji

Bukarešta, 23. julija. n. Romunska vlada je sklenila, da ukine 151 srednjih šol, ki so postale odveč.

Preustroj italijanske vseučiliške milice

Rim, 23. julija. AA. Predsednik vlade je potrdil preustroj univerzitetne milice. Stela bo 5 legij in avtonomnih koort. Za sprejem v te legije bodo merodajni posebni kriteriji. Legije bodo nastanjene v poedinih univerzitetnih mestih.

Zaključek londonske konference

Značilni govori Laval, Stimsona, dr. Brüninga in Grandija — Mac Donald se raduje nad sporazumom — Uradno poročilo o sporazumu — Dr. Curtius obsoja napade angleških listov na Francijo — Nemčija si bo morala tudi sama pomagati...

London, 23. julija. AA. Londonska konferenca se je končala danes ob 12:30.

Pred razstankom konference so se oglašili k besedi voditelji poedinih delegacij.

Predsednik francoske delegacije Laval je koncal svoj govor o pomenu in delu konference s tem, naj sedanja in prihodnja pogajanja ostvarijo od vseh pričakovano politično sodelovanje med Francijo in Nemčijo.

Stimson je govoril o pomenu dosedanjih razgovorov med zastopniki Nemčije in Francije. Podobna pogajanja bodo po mnenju ameriškega ministra okrepila zaupanje v gospodarsko življenje po vsem svetu. O konferenci sami je Stimson dejal, da je prisostvoval prav velikim dogodkom in da pričakuje z močnim zanimanjem sadove te konference.

Dr. Brüning se je zahvalil posebno za ameriško pomoč in veruje v bodoče uspehe francosko-nemške kooperacije.

Grandi pa je dejal, naj bo konec sedanje konference začetek novega življenja vsega sveta. Konferenca bo omogočila nove in dobre odnose med evropskimi narodi.

Konferenca je po krajši razpravi odobrila predloge, ki jih je bila sestavila sinodna seja ministrstva financ.

London, 23. julija. AA. Po končani konferenci je predsednik angleške vlade Mac Donald izjavil novinarjem, da se prav iz srca raduje sporazuma, ki je bil dosežen med sedmimi državami. Pot do njega je bila težka. Navzlic temu so se pogajanja končala z velikim uspehom. Vážnost sporazuma je ogromna. Nemčiji bo dana maksimalna podpora.

Ameriški minister Stimson je sprejel zastopnika Reuterja ter mu izjavil, da je z uspehom konference docela zadovoljen.

Uradno poročilo

London, 23. julija. AA. Po konferenci so objavili ta-le komunikacije:

»Odtegnitev kapitala iz Nemčije je povzročila hudo gospodarsko krizo. Inozemstvo je odpovedalo Nemčiji kredite, ker ni imelo zaupanja v njen gospodarski in finančni položaj. Ker je ohranitev finančnega ravnovesja Nemčije bistvenega interesa za ves svet, so države, zastopane na konferenci, sklenile pomagati Nemčiji, kolikor morejo, da se obnovi zaupanje v njeno gospodarstvo. Krediti Nemčiji bodo, ko zapadejo, podaljšani za tri mesece. To odredbo bodo izvedli finančni zavodi raznih držav in tako ohranili Nemčiji kredit, ki so ji ga že dovolili.

Konferenca predlaga, naj banka za mednarodna izplačila takoj imenuje odbor delegatov osrednjih bank, ki naj bi proučili vprašanje novih kreditov nemške države in delne konverzacije kratkoročnih kreditov v dolgoročne. Konferenca je z zanimanjem sledila poročilu kancelarja Brüninga o skupni garanciji nemške industrije

v korist banke za zlati eskompt. Konferenca meni, da bo ta garancija omogočila, da se najde zdrava podlaga za normalne mednarodne kreditne operacije. Dalje je mnenja, da bodo te odredbe omogočile bolj trajnejšo akcijo v korist Nemčije.

Komunike sta podpisala predsednik konference ministrski predsednik Mac Donald in generalni tajnik Maurice Hankey.

Konferenca je dalje sklenila, da bo odbor strokovnjakov nadaljeval delo za izvedbo Hooverovega načrta.

Dr. Curtius hvali Francijo

Pariz, 23. julija. AA. Havas poroča iz Londona: Snoči je nemški zunanji minister Curtius na sestanku novinarjev demantiral pisanje londonskih listov, ki so hoteli naslikati francoski nastop na konferenci kot nepopustljiv in nepomirljiv. Curtius je izrekel Franciji vse svoje spoštovanje za njeno lojalnost in pomirljivega duha.

Poset angleških državnikov v Berlinu

London, 23. julija. AA. Ministrski predsednik Mac Donald in zunanji minister Henderson posetita Berlin prihodnji teden. Henderson odpotuje iz Londona v nedeljo, ministrski predsednik Mac Donald pa v ponedeljek. Poset bo zelo kratek. Angleška državnik odpotujeta iz Berlina že prihodnjo sredo.

Nemški kancelar je zadovoljen

London, 23. julija. d. Po konferenci je voditelj nemške delegacije, zvezni kancelar dr. Brüning v pogovoru s časnikarji izrazil svoje zadovoljstvo nad rezultati konference in je opisal obširno težavo dolgoročnega kredita. Izjavil je, da se je Nemčija zaradi tega omejila na to: 1. da se kredit 100.000.000 dolarjev podaljša za nadaljne tri mesece in 2. da se poskrbi za to, da se ne odtegnejo še nadaljni kratkoročni krediti. V nadaljnjih izjavanjih je dal državni kancelar dr. Brüning spoznati, da je ipak dana možnost, da bi dobila Nemčija kasneje dolgoročno posojilo. Povedal je tudi, da bodo imeli nemški delegati nocoj sestanek s Stimsonom in Mellonom. Zato bodo nemški ministri šele jutri odpotovali v Nemčijo. Končno je sporočil tudi, da se je Stimson odločil, v soboto priti v Berlin in ostati tam dotlej, da prideta tja tudi Mac Donald in Henderson, ker se bo zgodilo najbrže v ponedeljek.

London, 23. julija. AA. Kancelar Brüning je novinarjem dejal, da je izid londonske konference zelo zadovoljiv in da so njeni sklepi v veliki meri v skladu z nemškimi željami.

Nov sestanek med Nemci in Francozi

London, 23. julija. d. Listi pišejo, da se bosta Laval in Briand že v začetku avgusta v Berlinu ali v Švici vnovič sestala z dr. Brüningom in dr. Curtiusom.

Nemčija si mora sama pomagati

Berlin, 23. julija. AA. Po štiridnevni posvetovanjih je londonska konferenca sedmih držav sklenila, da Nemčija ne dobi mednarodnega posojila. O konferenci so objavili komunikacije, ki med drugim priporočajo, naj se podaljšajo Nemčiji kratkoročni krediti in imenuje odbor strokovnjakov, obstoječ iz delegatov emisijskih bank, ki bo pripravil vse potrebno za konverzacijo kratkoročnih kreditov v dolgoročne. Odločal bo tudi o potrebi novih kreditov Nemčiji. Po zaključku konference je imel Mac Donald spravi govoro. Nato se je kancelar Brüning zahvalil ministrskemu predsedniku za nepristransko vodstvo sej. Govoril je tudi francoski ministrski predsednik Laval, ki je poudaril prednosti odkritostnih razgovorov.

Konferenca se ni sporazumela o širokogrudnem načrtu za gospodarsko obnovo Nemčije, temveč ji je prepustila, da sama po svoji moči uredi svoje zadeve.

Komentarji nemškega časopisja

Berlin, 23. julija. AA. Zaenkrat komentira le malo časopisov zaključek londonske konference. Splošni vtis je, da Nemčija s to konferenco ni bila rešena finančnih skrbi za bodočnost. Vsi se vprašujejo, kako dolgo ostanejo v veljavi vladne zasilne odredbe, ki paralizirajo posle in trgovino. Politični in finančni krogi priznavajo, da pomenijo sklepi londonske konference le zasilno pomoč Nemčiji, ki naj ublažijo krizo v prihodnjih tednih v upanju, da se najde med tem dolgoiskana osnova za mednarodno sodelovanje.

Vladno časopisje meni, da je londonska konferenca le začetek procesa rehabilitacije Nemčije, ki ga bo nadaljeval odbor strokovnjakov emisijskih bank. Prav tako upajo, da bodo prinesli poseti ameriškega državnega tajnika Stimsona in angleških ministrov nadaljnjo razjasnitev mednarodnega položaja. Z zadovoljstvom so sprejeli gospodarski krogi mnenje londonske konference, da nemške finančne krize ni povzročila mednarodna panika, ampak v glavnem odtegnitev inozemskih kreditov nemški državi.

Takse za potne liste iz Nemčije

Berlin, 23. julija. n. Včeraj je stopila v veljavo naredba, po kateri mora vsak nemški državljan za potni list v inozemstvo plačati pristojbino 100 mark. Državni potniški urad je izdal 90 potnih listov in je torej državna blagajna izterjala 9000 mark. Zato pa so bili vsi vlaki in aeroplani v inozemstvo prazni. Aeroplani »Lufthansa«, ki vzdržuje promet med Berlinom in Londonom, je imel samo 1 potnika. Prav tako tudi aeroplan v Pariz. Aeroplani na Dunaj in v Zürich sta imela pa po dva potnika. Vlaki, ki gredo preko meje, so bili popolnoma prazni.

Zastopniki velesil na londonski konferenci.

Zastopnike velesil sta sprejela na kolodvoru predsednik angleške vlade MacDonald in angleški minister za vnanje zadeve Henderson. — Na sliki so (od leve na desno): angleški minister za vnanje zadeve Henderson, italijanski minister za vnanje zadeve dr. Curtius, nemški državni kancelar dr. Brüning, predsednik angleške vlade MacDonald, francoski minister za vnanje zadeve Briand, predsednik francoske vlade Laval in francoski finančni minister Flandin.

Madjarski revizionizem

Včeraj smo razpravljali na tem mestu o strukturi in predstavnih vrednostih novega madjarskega parlamenta, ki se je sestel te dni k svojemu prvemu zasedanju. Videli smo, da je ves madjarski parlamentarizem le krinka, za katero se skriva diktatura še edine preostale fevdalne oligarhije v Evropi.

Takoj po svojem konstituiranju so priredili zastopniki te oligarhije šumne revizionistične manifestacije proti mirovnim pogodbam in to dejstvo nam daje povod, da se danes zopet vračamo k zastopstvu madjarskih magnatov, in sicer to pot z namenom, da ga osvetlimo v luči mednarodne politike.

Vsa zunanja politika grofa Bethlena je namreč v najtesnejši zvezi z notranjo fevdalno diktaturo, ki jo njegova vlada personificira. Bivši italijanski zunanji minister in zadnji italijanski poslanik v Parizu pred nastopom fašizma Carlo Sforza je v svoji znani zbirki portretov in spominov »Makers of modern Europe« (Oblikovalci moderne Evrope) to tako nazorno in neizpodbitno dokazal, da mu lahko prepustimo v tem pogledu vso besedo.

V svoji knjigi posveča Carlo Sforza posebno poglavje tudi madjarskemu državniku grofu Tiszi in v tej zvezi podaja podrobno analizo politične miselnosti madjarskih fevdalcev. Pred desetimi leti sta bili v Evropi — ugotavlja naš avtor — dve plemiški oazi — ena v Avstriji, druga na Madjarskem. Vojna je prvo uničila, medtem ko se ogrska aristokracija bori še vedno za svoj privilegij, in to z nekakim uspehom. Ogromna večina madjarskih vprašanj, ki delajo v tem hipu skrbi evropskim diplomatom, so izraz oblastne volje starih plemiških rodbin.

Po zmagi zaveznikov prerogojeni nacionalizem je povsod pospešil razpad nekdanjega plemenitstva. V Jugoslaviji, na Čehoslovakeh in v Rumuniji so stopili na mesto nekdanjega skoro neomejenega zemljiškega monopola aristokracije »neplemeniti« posestniki. Ta sprememba, ki je navidezno tako revolucionarna, se je kmalu izkazala kot mogočen element socialnega miru. Jugoslavijo, Čehoslovakeh in Rumunijo — predvsem pa Rumunijo — je rešil pregon bojarov ter avstrijskih in madjarskih grofov z njihovih zemljišč pred boljševo nevarnostjo, ki je grozila z boka. Morda imajo male kmetije v teh deželah mnogo napak, toda one so stvarnost bodočnosti. Ti mali kmetje tvorijo v večini meri, nego se morda sami zavedajo, najtrdnješe in čedalje močnejše jamstvo za mir v vzhodni Evropi. Zadovoljni kmetje so proti hujšakem.

Madjarski aristokratje se dobro zavedajo, da gledajo njihovi kmetje brez zemlje na svoje slovanske sosedje z nekakim zavidanjem. To je vzrok, da vihti madjarska aristokracija s tako močjo zastavo svojega šovinizma in zopetnega zavojevanja.

Naj pa bo ta madjarska aristokracija še tako mogočno, inteligentno in globoko prepričana o svojih »pravica« — edina aristokracija, ki še obstoja na evropskem kontinentu kot organizirana sila — se vendar ne da tajiti, da je glavni nagib, ki vodi njeno energijo, strah, da bi utegnila zgubiti svoj privilegirani gospodarski položaj.

Dolgi dobi njene živahne zgodovine ni prišlo madjarski aristokraciji niti nižjemu plemstvu nikdar na misel, da bi utegnili biti zahteva človečanstva in tudi politike, da bi se z narodni, ki so bili podložni Štefanovi kroni, ravnalo vsaj v nekoliko po načelu enakosti. Njihova tisočletna ustava je bila od nekdanj in je še danes le ogrožena, ki naj drži na površju fevdalno kasto: v slučaju potrebe tudi proti kroni, vedno in v vsakem času pa proti ljudstvu brez naslova.

Taka je sodba bivšega italijanskega državnika in diplomata o sodobni Madjarski in njeni splošni politiki. Iz strahu pred nezadovoljstvom lastnega ljudstva in da bi se to poslednje odvrglo od razmišljanja o svoji lastni žalostni usodi, uganja torej vladajoča kasta v tej deželi ves povojni čas politiko, ki je preračunljiva na nove vojne in nove požare. V neobveščeni madjarskih masah se vzdržuje popolnoma umetno in neutemeljeno prepričanje, da se ji je zgodila nezasišljana krivica s tem, da so se Slovani in Rumuni osvobodili izpod jarma iste anahronistične fevdalne kaste, katere Madjare same še dalje tlačijo ter jih drži v položaju srednjeveškega socialnega suženjstva.

Le na ta način se morejo nevedne mase madjarskih kmetov zaslepljati, da se ne zavedo svojega žalostnega položaja in da ne spoznajo resnice glede pravega razpoloženja sosedov napram madjarskemu ljudstvu. To razpoloženje ni razpoloženje sovraštva, temveč razpoloženje solidarnosti in sodelovanja, od katerega je odvisen trajni blagor vse srednje Evrope.

S tem, da je sedanja vsemogočna fevdalna kasta na Madjarskem nepremostljiva ovira za vsako politiko miroljubnega sodelovanja s sosedji, je največja škodljivka tudi svoje lastne dežele, saj bi od takega sodelovanja imel največjo korist v prvi vrsti ravno madjarski narod sam.

Sporazum med finančnimi ministri

Sporazum je v interesu Zedinjenih držav — Nemčija je dala v promet za 600 milijonov mark novega papirnatega in kovanega denarja

London, 23. julija. AA. Po snočni dolgi seji finančnih ministrov je bil objavljen uradni komunike, ki pravi, da je bil med ministri dosežen sporazum. O sporazumu bo danes dopoldne razpravljala plenarna seja.

Uradni krogi so rezervirani o vsebini tega sporazuma. Pač pa je ameriški minister Stimson imel po snočni seji dolg razgovor z Washingtonom. Novinarjem je Stimson izjavil, da je ta sporazum v skladu z interesi Združenih držav.

London, 23. julija. v. Poglavitne točke, o katerih govori tehnična komisija ministrov v svojem poročilu in o katerih so ministri na svoji današnji seji razpravljali, so:

1. Podaljšanje kredita v znesku 100 milijonov dolarjev za nemško državno banko. Ta kredit bi bil moral v teh dneh poteči.

2. Podaljšanje kratkoročnih kreditov.

3. Dovolitev novega kredita nemški državni banki. S tem kreditom naj banka stabilizira svojo zlato rezervo in jo po možnosti poveča.

Finančni položaj Nemčije

Pasivna trgovinska bilanca Nemčije — Ogromen uvoz v Nemčijo
Odbor bančnikov bo proučil gospodarsko stanje Nemčije — Silno
poviševanje obrestne mere

London, 23. julija. AA. Reuter objavlja statistične podatke o finančnem položaju Nemčije. Po teh podatkih je bila trgovinska bilanca Nemčije v zadnjih 7 letih pasivna za 1500 milijonov dolarjev. V tem času je Nemčija plačala 2500 milijonov dolarjev reparacij. Da krije te izdatke in ta primanjkljaj, je Nemčija najela posojila v skupnem znesku 3855 milijonov dolarjev.

Washington, 23. julija. AA. Po podatkih ameriškega trgovinskega ministrstva je nemška država v zadnjih sedmih letih do 31. decembra 1930 uvozila za 300 milijonov funtov šterlingov več blaga kot izvozila. Vrh tega je plačala v tem času na račun reparacij 490 milijonov funtov šterlingov. Ta primanjkljaj je pokrila s posojilom 767 milijonov funtov šterlingov.

London, 23. julija. AA. Današnji listi pišejo, da bi takojšnja izvedba sklepov konference zelo ugodno vplivala na splošni položaj in prav gotovo obnovila zaupanje v gospodarsko ravnanje nemške države. Listi so zadovoljni, da je konferenca skle-

nila pomagati Nemčiji. Obžalujejo pa, da se ni bavila s širšimi problemi, ki so posledica sedanje krize. Časopisi končno upajo, da bodo razpravljali o teh vprašanjih, ko se sestane odbor bančnikov, ki bo proučil gospodarsko stanje nemške države.

London, 23. julija. AA. Davi je angleška narodna banka povišala eskomptno mero z 2 na 1/2 in 3 na 1/2%. Ta sprememba ni prišla nepričakovano. Menijo, da se je to zgodilo, da preprečijo odtegnitev zlata iz Londona. Dne 14. maja je angleška narodna banka znižala eskomptno mero s 3 na 2 in 1/2%.

Dunaj, 23. julija. AA. Avstrijska narodna banka je zvišala obrestno mero na 10%.

Berlin, 23. julija. AA. Vlada je izdala nov zasilni odlok, ki je nekoliko omilil prejšnje zasilne odredbe. Nova odredba ureja bančna izplačila za čas od 24. do 28. julija. Odlok dovoljuje bankam, da izplačajo do 10 odstotkov tekočih računov do 200.000 mark in kreditna pisma do iste višine.

Krvavi izgredi v Španiji

Tudi ženske demonstrirajo — Nagla sodba nad Seviljo — Zaprti
so nad 500 oseb

Madrid, 23. julija. AA. V Barceloni so neznan teroristi izvršili hud atentat. Bomba je eksplodirala ob vodovodu in ga poškodovala. Obenem je bila porušena plinska napeljava. Vse telefonske zveze so bile porušene. Atentat je povzročil v Madridu strahovito paniko.

Krvavi neredi so bili tudi v Sevilji. Vojaštvo je moralo streljati s strojnimi topovi.

Madrid, 23. julija. AA. O atentatu z dinamitom v Barceloni se doznava, da so ekstremisti položili bombo v kanal, po katerem teče telefonski kabel. Njihovi tovariši so med tem z orožjem v rokah stražili, da njihovega početja nihče ne bi mogel preprečiti. Ta atentat je vzrok, da so pretrgane vse zveze med Barcelono in Madridom.

V Sevilji je danes spet prišlo do demonstracij. Padli so 4 ljudje. Posebno hudi nemiri so bili zvečer. Skupina demonstrantov z ženskami na čelu je hotela zavzeti vojaš-

nico, pri tem so 4 demonstranti dobili hude rane. 500 ljudi je aretiranih. Zaporji v Sevilji so prenapolnjeni. Nad mestom je proglašen preki sod. Nad Seviljo krožijo letala kot patrolje.

Madrid, 23. julija. AA. Vojaške oblasti so proglasile v Sevilji obsedno stanje. Naznanjajo, da bodo vsako hišo, iz katere bodo streljali, porušili s topniškim ognjem. Snoči so divjali po mestu ubiti poulični boji, v katerih je bilo mnogo ubitih in ranjenih. V nekem primeru je vodila upornike skupina žen z otroki, tako da se je demonstrantom posrečilo, približati se orožništvu in ga obmetavati s kamenjem. Demonstranti so zasedli v sredi mesta več skupin hiš. Končno se je posrečilo policiji, da je upornike s pomočjo vojaštva prepodila. Aretirali so nad 500 oseb. Vlada je sklenila razpustiti vse španske delavske organizacije, ki so članice revolucionarne delavske organizacije »Sindico Unico« in aretirali vse voditelje revolucionarnega gibanja.

Dopolnitev zakona o srednjih šolah

»Služb novine« javljajo zakon o dopolnitvi zakona o srednjih šolah. Po njej trpe stroške za zgradbo srednješkolskih poslopij, za njih vzdrževanje in popravilo, banovine, v Beogradu, Zemunu in Pančevu pa država. Od telovadbe lahko prosvetni minister oprosti dijake srednjih šol na podlagi zdravniškega izpovedila šolskega zdravnika ali šolske poliklinike. Risanja in pisanja se lahko oprosti samo dijaki v primeru dokazane telesne nesposobnosti. Znanstvene ekskurzije profesorjev z učenci se smatrajo za službena potovanja. Šolsko leto se pričinja s 1. septembrom z vpisom v vse razrede in traja do 31. avgusta. V času od 24. avgusta do 1. septembra se morajo izvršiti naknadni in ponavljajoči izpiti, redna predavanja pa se pričnijo 10. septembra, v šolah z več kakor 16 oddelki pa 14. septembra. Predavanja se končajo na popolnih srednjih šolah 6. junija, na nepopolnih pa 15. junija. V 4. in 8. razredu traja redni pouk do 15. maja. Šolsko leto se deli v dve polletji (dosedaj tri tromesečja). Prvo polletje traja od začetka šolskega leta do 22. decembra, drugo polletje pa od 23. decembra do

konca šolskega let. Velike počitnice trajajo od 29. junija do 23. avgusta. Minister prosvete po sporazumu s predstavniki priznanih veroizpovedi določi, kateri verski prazniki se praznujejo na srednjih šolah. Za eno leto odklonjeni učenci 4. in 8. razreda se smatrajo za redne učence, vendar pa v tej dobi ne morejo hoditi v šolo. Učenci srednjih šol smejo biti člani Šolske kraljevine Jugoslavije in Ferijalnega saveza, izven šole pa so lahko člani verskih združenj svoje verske zajednice.

Roparstvo v Paragvaju

Pariz, 23. julija. AA. Havas poroča iz Buenos Airesa: Uporniki, ki so jih včeraj vladne čete pognale proti Paragvajski meji, so v obmejnem mestu Corrientes ubili poveljnika posadbe in vlomili v 2 banki, odnesli 2 milijona pesov in izginili čez mejo. V neki vasi blizu meje je patrolja prijela 20 upornikov. Zda je v vsej Argentini mir. — Po vestih iz paragvajskega glavnega mesta Asuncion se je voditelju upornikov Irigoyenu posrečilo prekorajiti mejo z 200 uporniki in 6 topovi.

Čehoslovaški učitelji v Ljubljani

Ljubljana, 23. julija. Skupina čehoslovaških učiteljev iz Brna in okolice, ki je že nekaj tednov na potovanju po Jugoslaviji, je prispela danes popoldne tudi v Ljubljano. Učitelje vodi predsednik g. Anton Roupec in tajnik g. Mlejnik. Bratski gostje so se ob prihodu zelo pohvalno izrazili o naših krajih in ljudeh ter o oblasteh, ki so jim pomagale ob vsaki priliki. Železnica jim je dala na razpolago pulmanov voz, v katerem so udobno potovali po vsej državi.

Na kolodvoru je goste pozdravil za čehoslovaški konzulat podkonzul g. Cihelka, za JUU tajnik g. Kobač, za učiteljski pevski zbor g. Drago Zupančič in tajnica gđ. Mina Selanova. G. Zupančič je v dobrodošlici goste pozdravil, spominjajoč se bratskih tovarišev še od pevske turneje naših učiteljev po Čehoslovakeh. Za JC Ligo jih je pozdravil g. Borko. Navzoči so bili tudi vsi udeleženci merkantilnega tečaja in mnogo občinstva.

Z avtomobili so se gostje odpeljali v hotel Slon. Po obedu so si ogledali Ljubljano, kakor Grad, Tivoli, Srednjo tehnično šolo, univerzo, Napoleonov spomenik itd. Z velikim zanimanjem so si ogledali tudi Učiteljsko tiskarno. Zvečer so prebili v družbi z našim učiteljskim pri družabnem večeru v hotelu Bellevue.

Danes zjutraj se bodo gostje odpeljali v spremstvu učitelja g. Kusa in g. Jožeta Zupančiča ter člani pevskega društva na Bled, odkoder se bodo vrnili v domovino.

Odličen poljski gost v Zagrebu

Zagreb, 23. julija. k. Jutri zjutraj ob 7.25 je prispel iz Splita v Zagreb poljski književnik in predsednik Jugoslovansko-poljske lige v Varšavi prof. dr. Anton Ferdinand Ossendowski.

Obsodba v beograjskem procesu

Beograd, 23. julija. AA. Državno sodišče za zaščito države je danes ob 11. dopoldne razglasilo sodbo o procesu proti Ivanu Ljevakoviću in tovarišem zaradi umora Andrija Berića, bivšega načelnika občine v Novi Gradski, in zaradi udeležbe pri teroristični akciji.

Krivi so in se obsodijo: Ivan Ljevaković, pokojnega Mateja, in Ivan Rosić na smrt na vešalno; Ivan Ljevaković, pokojnega Frana, na 15 let robije, Ivan Šaup na 10 let robije; Ignjat Terihaj na 6 mesecev strogega zapore; Adolf Müller in Ivan Jelić na 3 leta robije; Stjepan Papac in Petar Nožarić na 2 leti robije;

Vsi, ki so obsojeni na robijo, so obsojeni tudi na trajno izgubo državljanjskih časti. Obenem morajo solidarno poravnati stroške sodnega postopka, izvenzemski preiskovalni zapor in zagovorništvu, kar mora poravnati vsak zase.

Odkodnino za umor pokojnega Andrije Berića plačajo solidarno Ivan Ljevaković, pokojnega Mateja, Ivan Rosić in Ivan Ljevaković, pokojnega Frana.

Oproščeni so Milan Lukac, Franjo Tusaković in A. Stjepanov Petranović.

Beograd, 23. julija. 1. Ko je predsednik državnega sodišča Arnerić prečital obsodbo teroristov Ljevakovića star. in njegovih tovarišev, je sodnik Kurtović prebral utemeljitev obsodbe. V utemeljitvi je naveden sestanek med Ljevakovićem star. in Šaupom, na katerem sta sklenila zasnovati teroristične akcije in pred vsem umor Karla Kovačevića. Brez vsakega pomena je obramba Ivana Ljevakovića star., da bi bil kdo drugi dal pobudo za atentat na Karla Kovačevića. Da je storil to on, je popolnoma dokazano. On je deloval proti obstoječemu režimu. Prav tako ni resnična njegova izpoved, da je bil nasproten umoru župana Berića, ker bi ga bil lahko preprečil, ko je vendar zanj vedel, še predno se je izvršil. Tudi izpovedi Ljevakovića ml. ne drže, če se vzame v poštev vse ono, kar sta povedala Rosić in Petranović. Rosićeva trditve, da je ubil Berića po lastni inicijativi, je docela brez vsake vrednosti, ker so proti temu pričale priče. Umor župana Berića je bil izvršen zaradi terorja. Če bi bilo res, da ga je Rosić umoril v pijanosti, bi se v nobenem slučaju ne mogel tako natančno spominjati vseh okoliščin, kar nasprotno izpričuje, da je bilo dejanje pred izvršitvijo do zadnje podrobnosti premišljeno. V ostalem pa je Rosić povedal tudi eni izmed prič, da je bilo zanj lažje ubiti Berića nego Kovačevića. Izpovedi Ivana Šaup so naivne in prav tako neresnične, ker so priče dokazale njegovo krivdo. Nadalje je v utemeljitvi obrazložena in podana krivda vsakega posameznega izmed ostalih obtožencev. Pri sodbi so upoštevali, da so se obtoženci dobro vedli in da so sami vse vsaj deloma priznali.

Konkurz velikega industrijskega podjetja

Čakovec, 23. julija. k. Največje industrijsko podjetje v Medjimurju rudnik Paklenica je prišlo v konkurz. 800 delavcev je ostalo brez dela.

Papeško odlikovanje nadškofa dr. Kordača

Rim, 23. julija. n. »Observatore Romano« poroča, da je papež sprejel ostavko praškega nadškofa dr. Kordača in ga imenoval za titularnega škofa v Amasi ter mu dal časten naslov čuvarja papeževga pečata.

Dviganje ponesrečene ladje »St. Philibert«

Pariz, 23. julija. AA. Iz Nantesa poročajo: Dela za dvigovanje ponesrečene ladje »St. Philibert« napredujejo. Ker je bilo danes lepo vreme, so že poskušali pripravljati dela za dvigovanje ladje. Včeraj so položili jeklen kabel pod prednji del ladje.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 23. julija. d. Jasno in topleje.

Ogromno zanimanje za Levstikovo proslavo v Velikih Laščah

Zanimanje za proslavo 100 letnice rojstva Franceta Levstika, ki se bo vršila v Velikih Laščah v nedeljo, je ogromno. Poleg zanimanja domačinov, ki bodo postavili v sprevod, ki se bo vil po prihodu jutranjega ljubljanskega vlaka v Sp. Retje, veliko število okrašenih kmečkih voz, Sokole, ognjegase, šolsko mladino ter župane z občinskimi odbori vseh okoliških občin, je zadnji teden dospelo tudi veliko število naročil za legitimacije za četrtinsko vožnjo po železnici iz vse Dravske banovine. Skoro vsak pomembnejši kraj je naročil večje število legitimacij. Naročila so pa prispela tudi iz drugih krajev države, kakor iz Beograda, Zemuna, Zagreba, Osjeka in celo iz Boljevcev, Kutine in Senjskega Rudnika, itd.

Od zastopnikov oblasti so dosedaj prijavljeni ban Dravske banovine dr. Drago Marušič in zastopnik komandanta divizije, Sresko načelstvo bo zastopal sreski načelnik Alfred Plazer.

Od naših kulturnih institucij bodo po dosedaj prispelih prijavah zastopali: Slovensko Matico

v Ljubljani društveni blagajnik Josip Vidmar, družbo sv. Cirila in Metoda tajnik Fr. Skulj, Zvezo kulturnih društev dr. Stane Rapa, Kmečko Prosveto Franc Gerželj, Vodnikovo društvo Božidar Borko, Sokolsko župa Ljubljana večje število starešinstva, Zvezo kmečkih inštor in oeklet dr. Viktor Maček. Iz Olomuca prispe književnik in ravnatelj študijske knjižnice v Olomucu dr. Bohuš Vybiral. Jugoslovansko učiteljsko združenje, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani bodo zastopali tajnik Josip Kobal, Andrej Skulj, urednik Učiteljskega Tovariša in Josip Ribičič, urednik Mladinske Matice in Našega Roda, Napredna ženska društva bo zastopala več gg. odbornic. Obe poslednji deputaciji položita pred spomenik venec s kratkimi nagovori.

Nadaljnih prijav oficijelnega zastopstva še pričakujemo. Ves popoldanski program izpred spomenika v Vel. Laščah bo oddajal radio Ljubljana.

Bela Krajina svojemu rojaku dr. N. Zupaniću

V nedeljo mu bodo slovesno izročili diplomu častnega občanstva v Adlešičih

Iz Črnomlja nam pišejo: Občina Adlešiči v Beli Krajini je izbrala bivšega ministra dr. Nika Zupanića ob priliki njegovega 30-letnega javnega delovanja za častnega občana. Originalno diplomu, umetniško delo akademskega slikarja Gasparija, mu bo izročila občina v nedeljo 26. t. m. na hribu Priložniku iznad starega gradu Pobrežje, ki ga je sezidal prvi general Vojne krajine Ivan Lentovič na skali ob Kolpi. Te domače slavnosti se udeležijo vsi bližnji belokranjski rojaki in hrvaški sosede. Tudi Bojančani ne bodo pozabili svojega prijatelja, ki se jih je vedno spominjal pred vojno v svojih delih, a po vojni jim je s svojimi intervencijami omogočil edino pot, ki jih veže s svetom.

Svetozar Banovec na oddihu v Begunjah

Nova kočica -- 30 češkoslovaških letoviščarjev-akademikov -- Banovec koncert

Begunje na Gorenjskem, 23. julija. Smučarski klub Begunje si je zgradil kočico na vznožju Begunjsčice, zelo priljubljeni izletni točki. Kočica je oskrbovana celo leto in nudi gostom vsak dan mrzla in topla jedila ter mleko, dobro pijačo po navadnih cenah. Posebno ob nedeljah ima dosti obiskovalcev, ki prihajajo peš, z izvoženimi in avtomobili. Radi se ustavljajo tudi turisti, ki obiskujejo flore obilno Begunjsčico. Prihodnja nedeljo bodo podjetni smučarji ob lepem vremenu postregli s pečenim jarcem. Letoviščarji so zadnji čas zasedli vse razpoložljive sobe v Begunjah in Poljčanah. V šoli imamo nad 30 čeških akademikov, ki jim je naš kraj prav povsede. Žal, da pogrešamo prepotrebno kopališče. Nameravamo ga pa zgraditi že drugo leto. Med nami živi tudi operni pevec g. Svetozar Banovec na oddihu po naporu, a slavnih turnejah po Ameriki. V nedeljo 2. avgusta napravi v tukajšnjem Gasilnem domu izbran koncert v dobrodelne namene. Na koncert našega gorenjskega slavika še prav posebno opozarjamo ljubitelje lepega petja iz cele Gorenjske.

Naši malčki na oddihu v Kraljevicu

Prva kolonija 104 otrok v Dečjem domu Franje Tavčarjeve. -- Obisk bana g. dr. Marušica. Kraljevica, 22. julija.

Prva kolonija j. s. v Ljubljani je odšla 6. julija t. l. v Dečji dom Franje Tavčarjeve. Vozili so se po železnici čez Karlovac do Plaz, od tu pa z avtobusi »Tapred« do Kraljevice. Kako so stremeli naši malčki, zlasti oni, ki so prvi zagledali -- morje. Vzklikali so od veselja in nestrpnosti čakali, da ga vidijo od blizu, da se kopeljejo v njem. Pozabljena je bila utrujenost ko so dospeli v Kraljevico. V Domu jih je čakal zajtrk in kmalu potem poziv, hajd v morje, saj kopališče je zadaj za vilami Dečjega doma. To vam je živčav v kopališču! Razumljivo saj je 104 otrok v prvi koloniji. Parniki prihajajo čisto blizu kopališča iz Sušaka v Kraljevico in takrat zakliče 104 gl: Zdrav, zdrav, zdrav, da vsak ve za tukajšnjo kolonijo. In tako se je začelo življenje kolonistov v Dečjem domu.

Dnevni red: najprej zajtrk, t. j. kava in kruh, potem pospravljanje po sobah, solnčenje, kopanje. Tu se kosajo, kdo že zna plavati, učijo druge, ali iščejo školjke, polže, morske ježe in rake, da jih poneso svojem domu. Pravi jo, da plavajo kot ribice in le malo jih je, ki še ne znajo, a se gotovo nauč do konca letovanja. Hitro pa so iz kopelji, ko zagledajo ga. Gasperlinovo, ki skrbi materinsko za našo slabotno dečo pri velikih jerbashih, ki so napolnjeni z dobrim, z medom ali mezo namazanim kruhom. Disciplino pa vodi nadzorstvena učiteljica Vida Schottova. Ko použije deca južino, se še koplje ali leži na solncu pred Domom. Kmalu je poziv h kosilu. V lepi prostorni jedilnici se vsede deca za belo pogrnjene mize in čaka na obed, ki ga je okusno pripravila pridna kuharica Micka in njena pomočnica. Veselje je gledati dečo, kako ji vse tekne. V 2. dan dobe za obed juho, 2 prikuhi in meso. Ob nedeljah pa pečenico in še močnatno jed. Po obedu je počitek, solnčenje, pisanje domov, čitanje in drugo. Po južini je zopet kopanje, nato pa večerja. Ko mine vročina, pa

pokažejo svoje spretnosti v petju, telovadbi in igri. Vsako nedeljo se udeležijo kolonija s spremstvom službe božje, popoldne pa napravi izlete v Bakarac ali še dalje. Tako letuje naša deca že več kot 14 dni v Kraljevicu in se počuti izredno dobro, zdravo in zadovoljno.

Pretekli teden nas je doletela izredna čast. Obiskal nas je g. ban dr. Marušič s spremstvom in se zelo pohvalno izrazil o domu. Žal le prihitro bodo minuli 4 tedni, ko se bodo morali vrniti v Ljubljano, toda okrepčani bodo od solnca, morja in zraka.

Pomagajte nesrečnim nadleškim pogorelcem

Darove in pomoč sprejema poseben odbor

Za pomoč pogorelcem vasi Nadlesk se je osnoval ta-le odbor: predsednik Škerbec Jakob, namestnik župana, tajnik Jernej Hafner, župnik, blagajnik Miloš Benčina, odborniki Leon Schauta, nadupravitelj graščine Snežnik in pogoreleca Janez Škerbec ter Franc Gregorič.

Danes gre poročat župan in trije člani odbora g. banu in prositi pomoči. Včeraj so cenili škodo. Poskrbljeno je najnujnejše za življenje in zdravje ljudi in živine. Zavarovalnice (največ Vzajemna) že tri dni popisujejo.

Tukajšnje prebivalstvo bo pomagalo z blagom in delom; za živež, krmo in orodje bomo prosili bližnje občine; za denarno pomoč pa oblasti in vsakogar, ki bi mogel kaj žrtvovati nesrečnim pogorelcem. Darove za pogorelece sprejema občinski urad v Starem trgu pri Rakeku, deli jih pa pomožni odbor.

Pogorelcem samim je prepovedano nabirati darove. Zato naj se vsakega, kdor bi se izdal za nadleškega pogoreleca, aretira in zapre, ker drugače ni mogoče zaščititi zlorabe tujih sleparjev. Pogorelci bodo imeli s čiščenjem svojih ruševin in vzpostavljenjem svojih domov toliko dela, da bi bilo uprav nečloveško, ako bi se jim potisnila beraška palica v roko. Upamo, da bodo oblasti in tolikokrat izkazana darežljivost našega ljudstva, tudi tem nesrečnikom omogočila, da pridejo čimprej pod svoje krove.

Občinski urad v Starem trgu, dne 22. julija 1931.

Župan: Ludvik Kržižič.

Silno naraščanje Drave

Bati se je poplav

Marenberg, 22. julija.

Po zadnjih hudih nalivih v gornjem delu Dravske doline, posebno pa v Avstriji, je začela Drava zelo naraščati. Pri Marenbergu je bila že v noči približno 3 m nad normalo. Kakor pa poročajo iz Avstrije, narašča Drava z veliko naglico ter se je bati poplav. V gornjem toku že Drava več let ni tako narasla, kakor letos. Glavni val še te pride ter bo narasla Drava že pri nas med dnevom 4 do 5 m nad normalo.

Počitniško življenje na Gorjancih

50 tabornikov -- Imenovanje potov

Novo mesto, 22. julija.

Naši bajni Gorjanci so med počitnicami kar najbolje obiskani. Stalnih tabornikov je vedno okrog 50, med katerimi je precej ljubljancev, mariborčanov in zagrebčanov. Seveda tudi domačinov, zlasti dijakov je vedno dosti gori. 14 dni je laborilo pri »Gospodičini« 20 novomeških šolskih otrok pod nadzorstvom učitelja g. Ivanetiča, katerega so otroci krstili za svojega »gorjanskega kralja«, in njegove soproge, kateri so dali ime »gorjanska tetka«, ki skrbita za red, in pazita na otroke. Sedaj se pripravljajo že druga partija otrok za odhod na Gorjance. G. Zemljak, oskrbnik šolske tovarne v Gorjancih, je za otroško planinsko zavetišče, daroval veliko leseno lopo, katero bodo postavili pri »Gospodičini«. V nedeljo 19. julija je bil na Gorjancih prav rekorden obisk. Ta dan je napravilo gori izlet tudi novomeško pevsko društvo »Gorjanci«, ki je s svojo pesmijo prineslo tja še več življenja. Ob tej priliki se je izvršilo tudi imenovanje nekaterih gorjanskih potov po družnici SPD. Tako je dobila pot iz Jugorja k Sv. Miklavžu ime Kosova pot. Pot, ki vodi iz

Hranilnica Dravske banovine Celje - Ljubljana - Maribor

Pupilarno varni denarni zavodi

Dravske banovine, ki tudi jamči

za vse njihove obveznosti z vsem

svojim premoženjem in vso svojo

davčno močjo. - - - Sprejemajo

vloge na knjižice in tekoči ra-

čun z najvišjim obrestovanjem.

Dovoljujejo kredite, posredujejo

v vseh denarnih poslih!

Najbolj varna naložba prihrankov!

Gaberja do »Gospodičine«, so krstili za Petričovo pot. Za Lilično pot je imenovana pot dol pod tovarno čez košenice. Od »Gospodičine« gori čez skale je Skaletova pot. Ivanetičeva pot je pot od »Gospodičine« do Miklavža, a pot od tovarne čez gozd proti Trdinovemu vrhu pa se imenuje Ferdinand Seidlova pot. V kratkem bodo dobila nova imena še druga pota, ki vodijo iz najrazličnejših krajev na naše bajne Gorjance in katere so po večini markirali naši vneti turisti in člani novomeške podružnice SPD.

Gradbeno gibanje v Ljubljani

Zadnji dež je nekoliko oviral zunanja zidarska dela, v stavbah samih so pa zidarska, mizararska, pleskarska, pečarska in instalaterska dela opravljali neovirano.

V Verstovškovi ulici je malone gotova visokoprtilična hiša Josipa Dolinarja. Zda jo zaposleni v poslopu samo pleskarji, ki bodo ta teden dodelali. Za njimi pridejo v hišo mizarji in ključavničarji. Prve dni prihodnjega meseca se bodo stranke vselile v lepa moderna stanovanja, ki so v visokem pritličju, prvem nadstropju in pod streho. V tleh so pa drvarnice, pralnica in drugi gospodarski prostori. Stanovanja imajo električno razsvetlavo ter ognjišča za kuhanje s plinom. Hiša stoji toliko od ceste, da ne bo silil v sobe nadležen prah, ki ga dvigajo motorna vozila. Zidala je Prva slovenska zidarska zadruga.

Ob podaljšku Marmontove ulice, ki gre od Groharjeve ulice spredno s Tržaško cesto proti jugu, je od zunaj gotovo visoko-prtilično, enonadstropno poslopje, ki so si ga postavile šolske sestre de Notre Dame. V notranjih prostorih so zaposleni samo še pleskarji in ključavničarji, ki pa bodo svoje delo že prihodnji dni dovršili. Na vzhodni strani tega lepega »opja« je v načrtu trg, torej bo v sobah dovolj svetlobe in solnca. Najkasneje v štirinastih dneh bo stavba posvečena in izročena svojemu človekoljubnemu namenu. Zidarska dela je izvršil stavbenih Matko Čurk.

Na vogalu Oražneve in Postojnske ulice na nekdanjem gozdnem vrtu ob Tržaški cesti ima A. Urbančič svojo visokoprtilično enonadstropno domovanje do malega dogotovljeno. Notranji prostori so ometani, zunanje stene bodo pa v dveh, treh dneh. Svetla, suha in zdrava stanovanja bodo vsaj v avgustu uporabna. Zidarska dela dovršuje Prva slovenska zidarska zadruga.

Na vogalu Glinske in Postojnske ulice, torej blizu Urbančičeve hiše, je sezidana, pokrita in znatraj ometana visokoprtilična, enonadstropna hiša strokovne učiteljice Katinke Košiča. Tudi zunanji zid je domala že ometan. Svetla moderna stanovanja bodo v visokem pritličju, prvem nadstropju ter ena soba pod streho in v nizkem pritličju. Zidarska dela je prevzelo stavbno podjetje Ivan Slokan.

V Idrijski ulici, ki gre skozi Slan in dom s Tržaške ceste proti južni železnici, je sezidana in spravljen pod streho visokoprtilična, enonadstropna vila dr. Henrika Steske. Notranje

stene so ometane. Svetla, moderna stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju, ki bo imelo verando z odprtim razgledom v Rožno dolino in na Rožnik. Zidarska in razna druga dela se izvršijo v dobrem mesecu in bodo stanovanja porabna. Zidarska dela ima v rokah zidarsko podjetje Angelo Battelino.

V Zitnikovi ulici pri Cesti v Rožno dolino je sezidana in pokrita visokoprtilična, enonadstropna hiša g. Hele Dekleva, vdove po podpolkovniku. Zda jo ometavajo stene. V pritličju so obširni prostori, ki so namenjeni obrtnim podjetjem. Svetla moderno urejena stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju, kjer bo v uporabo velika, samo do polovice pokrita veranda z odprtim razgledom zlasti v južno stran. V poldrugem mesecu ali še prej, če bo vreme količjak ugodno, bodo odzunaj in od znotraj vsa dela končana in stanovanja izročena strankam v uporabo.

Zadnja leta se je v Ljubljani in njeni okolici sezidalo veliko številnih ličnih hiš in vil. Tudi letošnja stavbna sezona se odpre mnogo lepih, suhih, zdravih stanovanj, s katerimi se bo kolikor toliko omilila stanovanjska mizerija in povečala mičnost slovenske prestolnice.

Avtomobilska nesreča letoviščarjev iz Prage

Jesenice, 23. julija.

V torek popoldne se je v Kranjski gori pripetila manjša avtomobilska nesreča. Odlična družba iz Prage, med njimi prof. farmak, na praški univerzi g. Starkenstein so letovali na Bledu. Ta dan so napravili avtomobilski izlet proti Kranjski gori. Tu so iz dosedaj neznanega vzroka zadeli v obcestni kamen, sunek je bil precej močan, tako da je zdrobil stekleno ploščo in kosci tega stekla so prileteli neki dami v obraz ter povzročili več manjših ran. Prvo pomoč ji je nudil zdravnik v Kranjski gori, nato pa so jo preobvezali v bolnici tukajšnje bratovske skladišnice.

Sove iz Maribora za cirkus v Berlinu

Cirkus Hagenbeck jih je naročil pri gospodu Ziringerju

Maribor, 23. julija.

Znani veliki berlinski cirkus Hagenbeck je kupil pri tukajšnjem preparatorju Ziringerju 40 mladih sov. Zivali bodo te dni odposlani v Berlin, kjer jih bodo zdresirali.

Makole

Smrtna kosa. V Jelovcu pri Makolah je umrl prevzitar Anton Dorič. Moramo reči, da je dosegel prav lepo starost, kajti enaindevetdeset let ne bo ucajal vsakdo izmed nas. Pokojnik je bil čudne narave -- vendar zmiraj dobre volje. V kljub visoki starosti je do zadnjih let zmiraj kaj delal, dokler mu niso opešale oči. Prav malo takih korenin je pri nas in še te kar po vrsti legajo v grob. Lahka mu zemljica.

50-letnica Gasilskega društva v Toplicah

Proslavili jo bodo v nedeljo pod pokroviteljstvom bana dr. Drago Marušića

Toplice, 22. julija.

Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo slavilo v nedeljo 26. t. m. 50-letnico svojega obstoja. Gasilno društvo v Toplicah je drugo

Ignacij Turk, rojen 25. julija 1849 v Višnji gori, ki je nad 50 let v plemeniti službi gasilstva, soustanovitelj gas. društva v Toplicah, kjer je vnet gasilec še danes. Po poklicu je brivec.

po starosti izmed vseh društev od Ljubljane do Metlike. Ko so se začela po naši domovini ustanavljati gasilna društva, so bile Toplice izmed prvih, ki so si ustanovile svojo požarno stražo s potrebnimi gasilnimi orodjem. Pokret za ustanovitev gasilnega društva je začel takratni zdravnik in zakupnik kopališča Toplice pokojni dr. Avgust Kulović. On je bil prvi načelnik društva od ustanovitve (17. aprila 1881), ki je takrat štelo 67 članov, od katerih sta še danes dva redna člana in izvršujeta težko gasilsko nalogo.

Društvena kronika je zanimiva; po krajevarju so zbirali člani za nabavo ročne brizgalne iz Samassove tovarne, zatem za gasilni dom, potem za zastavo in lani je dobilo društvo moderno brizgalno najmodernejše vrste, 500 m cevi ter voz za mostvo. Vse je stalo nad 75 tisoč dinarjev.

V polstoletni dobi je društvo uspešno delovalo pri številnih požarih, ki so bili po večini velikega obsega. Zvesto je čuvalo imetje bližnjega in stalo na braniku za narodne ideje.

Prijatelji vabljeni, da se udeležite proslave 50-letnice!

Gelje

* Seja občinske uprave celjske okolice. Nocoj ob 20. se vrši v občinski posvetovalnici na Bregu javna seja občinske uprave. Razpravljalo se bo o interesih okoliške občine pri izvedbi agrarne reforme, v bivši mariborski oblasti.

* Zborovanje sadnih trgovcev Dravske banovine. V nedeljo 26. t. m. ob 10.30 se bo vršila v mali dvorani Celjskega doma konferenca sadnih trgovcev Dravske banovine, ki jo sklicuje Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani. Na konferenci se bo razpravljalo o položaju in naši sadni trgovini, o pospeševanju strokovnih interesov in o reditvi izvoza po novem pravilniku.

* Smrtna kosa. Včeraj je v Gaberju v Kovinarski ulici 8 umrla ga. Marija Waland roj. Svetič, vdova po tovarniškem uslužbencu, stara 74 let. N. p. v. m!

* Avtomobilski promet v mestu je sedaj v polni seziji zelo živahen. Zlasti po Aleksandrovi ulici se vozi mnogo avtomobilov. Je pa ta ulica tako ozka, da se mora človek naravnost čuditi, da se tam še ni zgodila večja nesreča. Poleg številnih zasebnih avtomobilov vozijo skozi to ulico še mestni avtobusi. Od več strani se sliši želja, da bi mestni avtobusi raje vozili po Cankarjevi ulici ter Kralja Petra cesti, da bi se tako vsaj deloma razbremenila Aleksandrova ulica in povečala osebna varnost na tej ulici.

* Nezgode. 65-letni delavec pri stavbeniku Neradu, Mahne Ivan je pri delu padel z lestve in si zlomil desno roko. — 60-letni posestnik Tepež Ignacij v Šaleku je padel po stopnicah ko je zvečer šel spat in si pri tem zlomil desno roko. Obo ponesrečenca so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Nogomet. V nedeljo 23. t. m. ob 16.45 bo na igrišču pri Skalni kleti prijateljska nogometna tekma med SK Svoboda iz Ljubljane ter Atletiki. V predtekmi nastopa SK Olimp iz Gaberje ter novoustanovljeni SK Retje iz Trbovelj.

Ptuj

Minoritski kapitelj. Včeraj je bila izvršena zolitev novega minoritskega gvardiana. Izvoljen je bil p. Ciril Sparović, dosedanjí ravnatelj tukajšnje minoritske redovniške gimnazije. S tem je bil zaključen kapitelj jugoslovanskega minoritskega reda in gosti ter odlični delegati so se pričeli razhajati.

Smrtna kosa. Na Bregu pri Ptuj je v sredo umrl, star 64 let, tukajšnji občinski tajnik Ivan Lasbacher. V občinski službi je bil 25 let. Pogreb bo danes ob 16. uri z doma na pokopališče v Hajdini.

Krvav pretep. V vinotoku »Spicerol« so se te dni spili fantje. V preteku, pri katerem so rabili nože in celo samokrese, sta bila Alojzij Matjašič in Ivan Pavko tako nevarno ranjena, da so ju morali odpeljati v bolnišnico. Brata Josipa in Ivana Matjašiča pa so orožniki odgnali v zapor.

Velik vlom. V noči od srede na četrtek so neznanec vlonili v trgovino Ogrizka Ivana v Hajdini in odnesli iz nje blaga v vrednosti okrog 40.000 Din.

Jz Dravske banovine

d »Jugoslovanov« družabno potovanje v Pariz. Prvo »Jugoslovanov« družabno potovanje v Pariz na mednarodno kolonialno razstavo bo od 10. do 19. avgusta. Ponovno vabimo vse one, ki se ga nameravajo udeležiti, da se nam javijo najkasneje do vstetega 25. t. m. Vse potrebne informacije daje ustno in pismeno uredništvo »Jugoslovanov«.

d Levstikove proslave v Laščah se udeleži tudi g. dr. Bohuš Vybíral, direktor študijske biblioteka v Olomucu, znani prijatelj Slovencev in prevajalec slovenskih pripovednikov, ki si je mnogo prizadeval, da bi pojasnil dobo Levstikovega študija pri nemškem križniškem redu v Olomucu. V Lašče se pripelje že v soboto popoldne.

d Razvitje sokolskega prapora v Poljanski dolini. V nedeljo dobi Sokol v Poljanski dolini prapor, ki bo svečano razvit in mu bo kumoval ban br. dr. Drago Marušić. Udeleženci te sokolske svečanosti, ki se pripeljejo z vlaki do Škofje Loke bodo imeli jutraj in opoldne na razpolago avtobuse po znižanih cenah, kar velja tudi za povratek k večernim vlakom. Za prehrano po zmernih cenah dobro preskrbljeno. Kdor se bo hotel ohladiti, se bo lahko kopal v Sori. Obisk dr. Tavčarjevega groba na Visokem bo po prihodu jutranjih avtobusov okrog pol 9. Zdravo!

d Počitniška kolonija ljubljanskega krajevnega odbora RK v Polhovem gradu bo priredila v nedeljo 26. julija t. l. ob 15. v Marijinem domu v Polhovem gradu akademijo v korist krajevnega odbora Rdečega križa v Polhovem gradu.

d Opozorilo našim Amerikancem. Iz resnega in zanesljivega vira smo zvedeli, da se širi med našimi izselenci v Ameriki čudna govorica, da se gradi v Jugoslaviji ogromna tovarna, pri kateri ne bo zaposlenih nič manj nego kar 300.000 delavcev! Naše izselence opozarjamo, da je ta vest popolnoma izmišljena in da ni o gradnji take tovarne nikomur nič znano, ne tu v Ljubljani ne po drugih središčih države.

d Društvo odvetniških uradnikov in uradnic. V Zagrebu so pokrenili akcijo, da bi se ustanovilo društvo odvetniških uradnikov in uradnic kraljevine Jugoslavije. Pripravljalni odbor je izdal poziv, v katerem pravi, da številni uradniki in uradnice po odvetniških pisarnah sploh niso organizirani, torej tudi ne preskrbljeni za starost in za bolezen. Ustanovni občni zbor bo 26. t. m. ob 9. dopoldne v beli dvorani Novinarskega doma v Zagrebu. Priglasiti se je treba akcijskemu odboru, in sicer g. I. Majerju v odvetniški pisarni dr. Gavrančiča, Juriševa 5, Zagreb.

d Konjska dirka na Krškem polju. Spored konjske dirke, ki se vrši na Krškem polju v nedeljo 2. avgusta bo ta-le: I. dirka: za 3- in 4letne konje. Daljava 1800 m. Vozovi na 4 kolesih 30 m popusta. Konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 40 m doklade. II. dirka: Za konje od 5 let in starejše. Daljava 2700 m. Vozovi na 4 kolesih 30 m popusta. Konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 40 m doklade. III. dirka: Enovprezna za ameriške dirkače. Daljava 2700 m. Doklade in popust določi razsodišče po rekordu in dirkanju. IV. dirka: Dvovprezna dirka. Daljava 2700 m. Doklade in popust kakor pod točko II. V. dirka: Jahalna dirka. Daljava 2700 m brez zaprek in brez izenačenja teže. Dirko bodo vodili: gg. Franc Zupančič, župan iz Rakovnika, dr. Josip Čeh, živinozdr. iz Ljubljane, Anton Gliha, pos. in trg. iz Krškega, Ivo Sanein, načel. pos. odd. v pok. Ljubljana in Franc Znidaršič, pos. iz Leskovec. Prijave za dirko je poslati najkasneje do 1. avgusta na naslov Anton Gliha, Krško. Prijavnina 20 Din. Prijave naj vsebujejo: ime in bivališče posestnika konja, popis konja, ime, starost, spol, barva. S prijavo se podvrže vsakdo vsakemu izreku vodstva dirke. Za eventualne nesreče na dirkalnem prostoru, ne bo prevzelo vodstvo dirke nikake odgovornosti.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrbno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Nagrajene umetniške fotografije. Natečaja Pripravljalnega odbora za prireditev tujsko-prometne razstave se je udeležilo šest konkurentov, in sicer pod gesli: »Visla« s 24 slikami, »Fot. Ario« s 31 slikami, »Narava« s 24 slikami, »Kodak« s 12 slikami, »Tessar« s 82 slikami in »Lepa Jugoslavija« s 21 slikami. Priznalo je sliko »Pohorje« pod geslom »Tessar« (profesor Jože Kozak, Ljubljana) prvo nagrado Din 750, sliko »Gornje Jezersko« pod geslom »Lepa Jugoslavija« (Josip Kunaver, Ljubljana) 2. nagrado Din 500, sliko »Kranj« pod geslom »Kodak« (Skerlep Janko, Ljubljana) 3. nagrado Din 300. Dalje je priznalo nagrade po Din 150 še slikam: Peč-Petelinjek, Bled, Golica, Martuljkova skupina, Kamniške planine, vse pod geslom »Tessar«, ter Spikova skupina, Kamniška Bistrica, pod geslom »Lepa Jugoslavija«, ter Prastara gorenjska kuhinja pod geslom »Fot. Ario« (Cvetko Svigelj, Ljubljana).

d V zadružno-knjigovodski tečaj (od 1. do 14. avgusta) so sprejeti: Bizjan Fran, Tržišče; Božič Adalbert, Trbovlje-Vode; Čehovin Rudolf, Radmožanci; Dodič Ivan, Črna; Fatur Josip, Dobrova; Gajšek Stanko, Senovo; Godiel Rudolf, Celje; Grablješek Karel, Artiče; Gradišnik Stanko, St. H; Herbst Pavel, Mokronog; Hrovat Ivo, Ihan; Intihar Alojzij, Krka; Jereb Milan, Rajhenburg; Jesih Adolf, Trbovlje; Kabaj Ljudevit, Cerklje; Koglot Josip, Kruplinski; Košmerl Vinko, Zagorje; Mislej Josip, Stara cesta; Lapanje Anton, St. Peter; Lapajne Ivan, Vojnik; Omerzu Karel, Trbovlje; Pergar Viktor, Toplice; Pečar Franc, Rateče; Perko Marija, Jese-

nice; Petrovec Ciril, Ljubljana; Pleničar Josip, Zgornja Šiška; Potočnik Adalbert, Zagorje; Razpotnik Franjo, Griže; Rošker Janko, Sv. Benedikt; Rustja Josip, Artiče; Rutar Ludvik, Zabu-kovje; Slapšak Dora, Ribnica; Slapšak Judij, Ljubljana; Slokan Filip, Trbovlje; Stravs Karel, Logatec; Tavš Gabrijel, Sv. Anton; Tušar Ivan, Sovodenj; Vovk Viktor, Rakek. Tečaj se prične neprekinjeno 8. avgusta t. l. Udeleženci naj se zgledajo ta dan ob 8. uri na drž. moškem učiteljsku v Ljubljani. — JUJ, sekcija Ljubljana.

Generalno zastopstvo »PAN« ovratnikov, Sv. Petra cesta. 1629

d Volna, hombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Urele dražbe. Dražba občinskega lovišča občine Dragomelj, ki je bila razpisana s tukajšnjim odlokom z dne 15. 7. 1931. No. 1598-I za četrtek 6. 8. 1931. ob 10. uri pri sreskem načelstvu v Kamniku, se ne bo vršila.

Ljubljana

■ Sokolska župa Ljubljana. V nedeljo 26. t. m. se vrši v Velikih Laščah svečana proslava 100-letnice rojstva Frana Levstika, pisatelja in narodnega probuditelja ter soustanovitelja »Jug-nega Sokola«. Ker je ta svečanost tudi izredne važnosti za Sokolstvo, je župna uprava sklenila, da se udeležimo te proslave korporativno z društvenimi prapori. Vabimo torej članstvo vseh društev naše župe, predvsem pa članstvo naše sokolske Ljubljane in okolice ter ribniške doline, da se udeležijo proslave v čim večjem številu v slavnostnem kroju. Voznja četrtinska. Odhod iz Ljubljane ob 7.30 gl. kol. Potrebne legitimacije za četrtinsko vožnjo se dobe pri »Pul-niku« v hotelu Miklič. Zdravo! Župna uprava.

■ Pogreb dr. Stanka Novaka. Včeraj popoldne se je vršil iz mrtvašnice splošne bolnice pogreb tragično preminulega tajnika banske uprave dr. Stanka Novaka. Pogreba so se udeležili poleg številnega občinstva njegovi stanovski tovariši z banom dr. Marušičem in podbanom dr. Pirkmajerjem, dalje zastopniki Sokola g. Flegar, ravnatelj Šapla in inž. Bevc in oficirski zbor ljubljanske garnizije. V sprevedu je korakala tudi častna vojaška četa. Voz s krsto je bil poln vencev in rož, pa tudi v sprevedu so nosili 4 vence, znak, kako zelo je bil dr. Novak priljubljen in uvažen.

■ Mestna zastavljavnica bo imela redni dražbi decembra 1930, zastavljenih predmetov, in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino itd.) 6. avgusta, efekte (perilo, obleko, stroje, avtomobil itd.) pa 12. avgusta t. l. ob 15. ure dalje v uradnem prostoru na Poljanski cesti 15.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

■ Telefon na policiji. Policija je dobila te dni novo avtomatično telefonsko centralo. Bil je že skrajni čas, da jo je dobila, ker je bila doslej edina telefonska številka, ki jo je policija imela, zlasti dopoldne skoro vedno zasedena. Policija ima odslej telefonski številki 2099 in 3099, upravniki g. Kerševan pa 3399. Internih telefonskih številke ima policija odslej 16.

■ Izgnan iz ljubljanskega policijskega okoliša. Za nedoločen čas je izgnan iz policijskega okoliša ljubljanskega Jakob Colihar, berač, rojen leta 1882. v Sv. Petru pri Poslojini in tja pristojen.

Maribor

m Občinska seja. Po daljšem presledku bo v četrtek 6. avgusta zopet redna seja mestnega občinskega sveta. Seja bo ob 18. uri v mestni posvetovalnici z običajnim dnevnim redom in se bo bavila le s tekočimi zadevami.

m Občni zbor orožnikov. V nedeljo 2. avgusta bo v gostilni Senica v Tattenbachovi ulici občni zbor orožniških upokojencev.

m Zgodovina in načela ruskih boljševikov. Tukajšnja Prosvetna knjižnica je pravkar izdala svoj osmi zvezek: Dr. Fr. Vatovec: Zgodovina in načela ruskih boljševikov. Poljudno pisana brošurica, ki obsega 16 strani, bo najbolj dobrodošla našemu podeželju, posebno še, ker stane samo 1 Din.

m Nove zvonove dobi znana Marijina romarska cerkev v Rušah. Tehtali bodo 3850 kg. Izdelala jih je Mariborska livarna in tovarna kovin.

m Ugovor proti občenemu zboru trgovskega gremija. K naši tozadevni notici nas obveščajo vlagatelji pritožbe, da je mestna občina kot prva instanca ugovor sicer zavrnila, da pa je še vedno možen priziv na bansko upravo. Ta priziv bodo vložili v zakonitem roku.

m Gasilske vaje. V nedeljo 26. t. m. dopoldne bodo v Radvanju velike gasilske vaje, ki se jih udeležijo vsa gasilska društva okrožja na desnem bregu Drave. Ob 9. uri bo strel na Slovenski Kalvariji naznanil, da gori v Jurkovičevi graščini v Radvanju. Vaj se bodo udeležili tudi mariborski gasilci.

m Srbska pesnica v Mariboru. V Mariboru se mudi te dni na letovanju znana velika srbska pesnica Jela Spiridonović-Savić. Njena dela spadajo med najboljše umotvore novejšje srbske poezije in so prevedena tudi že na tuje jezike.

m Pijte original »CHABESOL«. 1114

m Orhideje cveto. Kraljice tropičnih pragozdov, aristokratije med cvetlicami in ponos vsake vrtnarije, so te dni prvič začele v vsej svoji krasoti v tukajšnjem vrtnarskem velepodjetju »Vrte, Džamonja in drug. Nekaj lepih eksemplarjev je razstavljenih v trgovini podjetja v Gosposki ulici.

m Kinematografi. Grajski kino predvaja od včeraj dalje senzacionalni zvočni vefilms »Submarina«, kino Union pa zvočni vefilms »Poročim svojega moža«.

m Nesreča dečka. Po stopnicah je padel v sredo zvečer v gostilni Tržaški dvor na Tržaški cesti 6-letni Drago Blažič in se tako poškodoval na glavi, da je obležal nezavesten na tleh. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Popadljivi psi. V sredo dopoldne je v Krčevini ugriznil pes 12-letnega učenca Ivana Lorbecka, popoldne pa je neki drugi pes ugriznil v levo nogo v Dajnkovici ulici stanujočega učenka Elzo Eaglerjevo. Obojema so nudili prvo pomoč na reševalni postaji.

m Izginila je. Raškar Franc, sluga na III. deški ljudski šoli na Ruški cesti je javil policiji, da je v torek dopoldne brez sledu izginila njegova 58-letna sestra Elizabeta, zaposlena pri Mariji Felberjevi v Dravski ulici. Ker je bila Elizabeta zadnje dni zelo potrta in se je bala, da bo po 12 letih službe odpuščena, ni izključeno, da se je umorila. Nosila je temno obleko, ruto in črne visoke čevlje.

m Tatvina koles. Pred trgovino Jaš in Lesjak v Ulici 10. oktobra je v sredo popoldne neznanec ukradel sobarici Jožici Gajškovi dobro ohranjeno moško kolo znamke »Ricordi« št. 1.274.563. Kolo je vredno krog 1200 Din in je deloma modro emailirano. Pred nakupom se svari.

m Tatvina priprave za montiranje plašev. Prevoznik Ivan Sluga s Tržaške ceste je v sredo opazil na nekem avtomobilu svojo pripravo za montiranje avtomobilskih plašev, vredno 480 Din, katere mu je bila pred tremi meseci ukradena. Šoferja je ustavil in mu pripravo odvzel. Tatvine je osumljen neki delavec, ki je bil svojaesno pri Slugi zaposlen.

m Aretacije. V sredo so bili v Mariboru aretirani: Matija K. in tovariši zaradi pretepa in telesne poškodbe, Rozalija J. radi prepovedanega povratka in Terezija S. radi nedostojnega vedenja.

Murska Sobota

Karambol sladolejarja z avtomobilom. Ko je zadnji soboto vrtnar iz Čakovca pripeljal zelenjavo na trg in zavil s tovarnim avtomobilom na šetališče, so mu nenadoma odpovedale zavore in je zavozil v sladolejarski trček. Sladolejar je sicer še pravočasno odskočil in se tako izognil nesreči, trček pa se je spremenil v bicikelj. Šofer je škodo na licu mesta poravnal.

Slovenska Bistrica

Nabori za slovenjebistriški okraj bodo letos od 24. do 27. t. m. v dvorani okrajne hranilnice. Upajmo, da bo poteklo mirno, kot je poteklo preteklo leto, brez večjih incidentov.

Slovesna instalacija novega župnika v naši mestni fari pri sv. Jerneju bo 1. avgusta t. l. Župnikom je bil imenovan g. I. Soline, dosedanjí mestni kaplan.

Sokolsko delo. Člani slovenjebistriškega Sokola so v nedeljo 19. t. m. nastopili v oddolki proti prvovrstnemu moštvu iz Hoč, ter jo skupili, kljub temu je bil rezultat za naše mlado domače moštvo povojen. Drugi del tekme se bo odigral v kratkem v Slovenski Bistrici. — Isti dan je imela svoj dobro pripravljen nastop sokolska četa v Kobilju. Nastop se je vršil pod vodstvom opoltniškega načelnika Hudeka in je bil prav dobro obiskan. Polnoštevilo se je udeležila sokolska četa iz Tinja.

Šest zabodov z nožem je dobil A. Arbeiter, 24-letni posestniški sin iz Kalš, občina Šmartno, v nedeljo 19. t. m. pri šmarjeti, kjer je bilo žeganje. Imenovani je miren človek, a jo je skupil, ko je branil svojega brata, ki so ga napadli. Trije zdravniki iz Kolini pri sv. Martinu so ranjenca obvezali in odredili takojšen prevoz v bolnico.

Kočevje

Odgeden občni zbor Sokola. Za 23. t. m. določen izredni občni zbor Sokola je odgeden.

Gimnazijsko izvestje. Te dni je izšlo izvestje, ki nam podaja delo in stanje naše gimnazije v preteklem šolskem letu. Izvestje bo dobrodošlo vsakemu, ki se hoče poučiti o tem ali onem iz dijaškega življenja, delu profesorjev in stanja šolskih ustanov. Zlasti zanimiva so poročila o izvenšolskem življenju dijakov, ki kaže njihovo iniciativno silo in dozorevajočo zmožnost, čeprav posebnih uspehov ne moremo beležiti. Od mladine bi pričakovali, da bi se iz njihovih prireditev zelo malo več mladosti in resnega mladeniškega stremljenja. Zrcalo posameznih dijakov je v precejšnji meri tudi izbira za referate, od katerih so nekateri zelo srečno izbrani, v splošnem pa dokaj vsestranski. Izvestje je obširneje od lanskega. Natisnil ga je g. J. Pavliček v Kočevju.

Pismo iz Poljčan

Poljčane, 22. julija.

Zaradi suše so trpele zlasti njive, vrtovi in travniki. Boljši kažejo pa zato vinogradi: če ne bo toče, se nam obeta prav dobra in obilna vinska letina. — Gradnja vodovoda. Je pa imela ta suša za posledico tudi dobre strani. Ker je skoro v vseh vodnjakih zmanjkalo vode, so nekateri, da v bodoče ne pridejo več v »vodno« zadrego, jeli misliti na gradnjo vodovoda. Prvi je to misel uresničil gostilničar in mesar gosp. Josip Gajšek, ki je te dni že začel z gradnjo vodovoda za lastno uporabo. Za njim pa si ga zgradijo iz skupnega rezervoarja še zdravnik dr. Hronovský, hotelir Josip Baumann in trgovec Sima. Pri tem pa se nam vsiljuje samao-bebje misel, da bi bilo prav, da bi se gradil vodovod za celo občino. — Nesreča kolesarja. Zgodila se je te noči v Luščekovi vasi pri Poljčanah. Dva kolesarja, ki sta vozila v temi sta trčila skupaj. Medtem ko je eden bil le lažje poškodovan, je padel pri karambolu 30-letni invalid Josip Jamnik iz Luščke vasi pri Poljčanah na kup gramoza tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. — Poroka na Bori v cerkvi sv. Miklavža je bila v sredo. Poročila sta se predsednik planinskega društva naš zdravnik g. dr. A. Hronovský in gđ. Marijeta Kupnikova, hčerka veleposelnika iz Kostivnice. Čestitamo! — Nabori za leto 1931 se vršijo za mladeniče občin Poljčane, Peke in Brezje danes, in sicer v Slov. Bistrici v hotelu Beograd. — Šahovski turnir se bliža h koncu in je stanje z dne 21. (torek) sledeč: Živko 13, Mahorič Zmago 11, Mahorič Fr. 9 in pol, Gener 8, Deutschmann 7, Birnstingl, Kozjek 6, Kobilžek 5, Zelenka 4 in pol, Brence, Zavada 4, Červenški 3 itd. —ank.

Savo je preplaval in pobegnil

mlad begunec iz poboljševalnice v Ponovičah

Litija, 23. julija.

Pred dnevi je pobegnil iz poboljševalnice v Ponovičah neki učenec. Obleden je preplaval med postajama Sava in Litija reko Savo, nakar je neznan kam izginil. Prijavljen je bil takoj orožniški oblasti, ki pa ga dosedaj še ni našla.

Cudno je, zakaj pobegnejo ti mladeniči, saj se vsi skoraj brez izjeme, čez nekaj dni vrnejo in priznajo, da jim res ni nič hudega v Ponovičah.

Sin rešil očeta-samomorilca

Jesenice, 22. julija.

V torek opoldan je skušal končati življenje tovarniški delavec G., stanujoč v lovarniški baraki onkraj Save v Kurji vasi. S svojim bratom je bil v sobi, tega je odločil in se v sobi obesil. Njegov sin je skočil skozi okno v sobo, odklenil sobo od znotraj in hitro obvestil domače in poklical na pomoč. Sosedji so takoj priskočili, prerežali G. vrv ter ga budili z umetnim dihanjem. Poklicani zdravnik g. dr. V. Marčič mu je nudil prvo pomoč in nesrečnej je ostal v domači oskrbi. Vzrok samomorilnega namena ni znan.

Napad iz zasede

Murska Sobota, 23. julija.

V nedeljo je bilo prošenje v Murskih Črncih. Ob takih vaških slovesnostih se fantje vedno pošteno napijejo in ravno v obmurskih vaseh se konča vsako prošenje s tepežem. Tudi ob tej priliki so se fantje sporekli. Zvečer je šel mimo gostilne Benčak Jožef iz Rakičana, ki sploh ni vedel, kaj se je zgodilo. Kar pa je skočil k njemu nekdo iz teme in ga z vilami tako močno udaril po licu, da mu je zdrobil levo spodnjo čeljust. Prepeljali so ga v soboško bolnico. Storilec je nepoznan.

V hiralnico se je bala in odšla neznanu kam

Zagorje, 22. julija.

Kdo ne pozna v dolini majhne suhljate ženice, ki je imela 35 let povezano levo roko, ker jo je, kakor ji je povedal neki vaški padar, »uročila« nek ženska. Je to 70letna Lenčka Vičič, ki je imela po svojem sinu, ki je hišo prodal in odšel v Ameriko, izgovorjeno sobico do smrti.

Ker bi pa morala, kakor je pripovedovala sama, iti v hiralnico, katere se je zelo bala, je ženice zmanjkalo o Sv. Petru in Pavlu. Od tega časa Vičičevo pogrešajo. Ne ve se o njej ali je pri sorodnikih, katere ima v neki vasi pri Vranskem, ali pa je med potoma kje onemogla in obležala. Ta teden so njeno skromno sobico odprli vprčo dveh mož; ker pa je bilo v perilu in posteljini precej mraza so vse znosili na prosto ter sežgali slamnjake in perilo, kar pa je imela pohištva so pustili zunaj, da se prezrači in očisti.

Če bo ženica prišla nazaj, se bo čudila, kje so njene stvari. Upamo, da bo našla še vedno toliko usmiljenih src, da ji bodo postavili sicer staro in skromno pohištvo nazaj, da preživi v miru še zadnje dni svojega življenja.

Vrhnika

Poročila sta se bivša večletna načelnica vrhniškega Sokola Mici Žitkova in železničar g. Karlo Zupan. Po poroki sta odšla na njegovo službeno mesto v Mursko Soboto. Mlademu paru iskreno čestitamo.

Kupovina hrane za živino. Kakor prejšnja leta, bo vojaštvo tudi letos kupovalo potrebno množino ovs, ječmena, sena in slame, potem vojaških komisij neposredno od producenta. Za vrhniško okolico bo poslovala komisija na Vrhniki. Datum začetka komisijske kupovine se bo objavil pozneje. Kupovina živinske hrane se bo vršila vsak dan od 7. ure zjutraj do 18. ure zvečer. Vsak producent dobi izplačilo za oddano blago takoj na licu mesta od komisarja.

Potovanje po zvezdi večernici

142.

Tam neskončno daleč dol na zemlji je prav v tistem trenutku stal pri sprejemnem aparatu inženir Simek. Ko je zaslišal klic in pozdrav iz vsemirja, se je od presenečenja in razburjenja zrušil na stol. Profesor Kozorog je planil k njemu in ga zagrabil za roko. »Kaj je? Kaj se je zgodilo?« je vprašal. »Postaja na planetu Veneri nas kliče...« je odgovoril inženir Simek.

Uspela tekma žanjic v Jastrebcu

Sv. Bolfenk pri Središču, 19. julija.

V nedeljo 12. t. m. se je vršila v Jastrebcu pri Sv. Bolfenku zanimiva in zelo uspela tekma koscev. Kmetko-delavska mladina je praznovala dan svojega dela. Tekmo je priredilo »Društvo kmetijskih fantov in deklet« iz Sv. Bolfenke pri Središču. Okoli 4. ure popoldne se je zbrala v Sv. Bolfenku velika množica ljudi iz bližnje in daljne okolice. Nad 700 ljudi je tvo-

rilo povorko, ki se je pomikala proti Jastrebcu, kjer se je vršila tekma. V povorki so šli najprej kmetijski fantje na konjih, za njimi godci — jedro povorke pa so tvorile žanjice oblečene v »dečve« — nato pa številno občinstvo; kolesarji pa so povorko zaključevali. Med potjo so se povorki pridružili še kmetijski fantje in dekleta iz Središča ob Dravi.

Prišedši na njivo, kjer se je tekma vršila, je zbrano množico pozdravil predsednik »Društva kmetijskih fantov in deklet« iz Sv. Bolfenke, za njim pa je v jednatih besedah gov. Rizman povdarjal važnost in pomembnost kmetijskega dela ter vzpodbujal kmetko-delavsko mladino, naj vztraja v tem delu ter mu pribori

čast in ugled, ki mu gre. Po žrebanju so se razporedile žanjice po številkah, vsaka k svojemu pasu žita. Zbrana množica je z navdušenjem sledila tekmi in ugibala, katera bo zmagovalka. In ocenjevalna komisija je določila: prvo in drugo mesto si delita tov. Puklavc Liza in Podgorelec Tinka; 3. Vogrinec Micika; 4. Vincetič Micika in 5. Kolarič Pavlina. Tekmovalo pa je deset deklet.

Vse so sprejele prav lepe nagrade. Ob razdelitvi nagrad je g. Ivan Tomažič, župan iz Vitan v lepih besedah čestitah »Društvu kmetijskih fantov in deklet« k lepemu uspehu ter mu želel še mnogo plodnega dela med kmetko-delavsko mladino. Po končani tekmi se je vršila še dostojna prireditev. Bodi še omenjeno, da je vse navzoče občinstvo zelo sinipatično sprejelo to mladinsko prireditev ter pokazalo mnogo razumevanja za gibanje in udejstvovanje kmetko-delavske mladine. Zastopnik pljuskega sreskega načelnika je bil g. Peter Orešnik, župan iz Jastrebcu. Naši mladini na Stajerskem pa želimo še več močnih in lepih uspehov pri njenem velikem prizadevanju.

Živ pokopan v gramozni jami

Nenavadna in grozna nesreča 17-letnega mladeniča

Maribor, 23. julija.

V sredo dne 22. t. m. zjutraj se je odpravil 17-letni ključavničar in posestniški sin Avguštin Pobratinšek iz Zrkovcev v neko gramozno jamo, da pripravi pesek za neka hišna popravila. Izpodkopaval je steno in napravil preveliko luknjo, tako da se je gornja plast zrušila in ga vsega zasula. Ker je bil v jami sam, je nesrečo opazil šele njegov brat, ki ga je

prišel opoldne klicat h kosilu. Zagledal je velik kup peska in gramozu, iz katerega so molele le še bratove noge. S pomočjo sosedov so nesrečnega mladeniča takoj odkopali, toda bilo je vendar že prepozno. Avguštin se je bil med tem zadušil. Pokojnikovo truplo so prepeljali na pokopališče na Pobrežje, kjer bo danes pogreb.

Krvav pretep zaradi 50 par

Dva brata ranjena, eden aretiran v Vetrinjski ulici v Mariboru

Maribor, 23. julija.

Sinoči so prišli v neko gostilno v Vetrinjski ulici trije bratje Matija, Blaž in Josip Kitak, rojeni v Rogški Slatini, stanujoči v Mariboru, odnosno na Pobrežju in si naročili večerjo. Ko so povečerjali, so vse pošteno plačali, samo zaradi ene same zemlje, katero jim je natakara-tica tudi zaračunala, so se tako razburili, da je eden izmed njih pograbil kozarec in ga zag-nal v lino za oddajanje jedil ter zdrobil na njej šipo. Ko je iz kuhinje prihitela gostilničarka in zahtevala, da se pomirijo in plačajo nastalo škodo, jo je Josip z vso silo udaril po obrazu, Matija je pa pograbil nož in navalil na gostilničarja, ki je prihitel na pomoč svojih ženi. Gostilničar je še v zadnjem trenutku odskočil, tako da mu je napadalec razrezal samo suknjico.

Med tem je prišel tudi hlapec Anton Podgoršek in z njegovo ter s pomočjo ostalih gostov se je končno posrečilo gostilničarju, da je

nasilne brate pognal iz lokala na dvorišče. Prepri in pretep je privabil tjakaj vse polno ljudi in kmalu se je na dvorišču pričela nova bitka, v kateri sta brata Blaž in Josip Kitak bila teže ranjena na glavi, dočim je Matija napadal še dalje. Lotil se je tudi stražnika Cirila Hrena, ki ga je hotel zagrabiti in aretirati. Osvobodil ga je šofer Josip Pičecnik, ki je Matijo Kitaka podrl na tla. Med tem sta ostala dva brata še dalje napadala hlapca Podgorška, ki se je branil s palico.

Pretepače so razgnali šele potem, ko je prihitel na pomoč še policijski stražnik Franc Golun. Blaž in Josipa, ki sta bila ranjena na glavi in sta krvavela, so odvedli na reševalno postajo, Matijo pa v zapor. Na reševalni postaji so ugotovili, da sta Blaž in Josip Kitale tako poškodovana, da ju je treba spraviti v bolnišnico, kar se je tudi zgodilo. Prepri in pretep je opazovala velika množica radovedne-žev. Vsi trije bratje bodo izročeni sodišču.

Zločinsko delo neznanega požigalca

V Podvrhu v Savinjski dolini je zažgal gospodarsko poslopje Ivana Nateka — 150.000 Din škode

Braslovče, 23. julija.

Danes okrog 9.30 je pričelo greti novo gospodarsko poslopje g. Ivana Nateka, p. d. Riz-mala, v Podvrhu. Poslopje je zgorelo do tal. Spet nastane vprašanje, kako je izbruhnil ogenj. Bila je vmes pač znova zločesta roka.

Nekoliko po 9. uri zjutraj, ko so bili vsi na polju, oddaljeni najmanj 300 m od poslopja, je vzbudil pozornost domači pes, ki je silno lajal na nekega tujca, ko je prišel mimo, in se prav sumljivo oziral. V mnenju, da jih bo tujec že poklical, če bo kaj potreboval, so ljudje delali dalje, ne da bi gledali za njim. Ko pa se je tujec dodobra odstranil, se je nenadoma zaka-dilo na vasi. Domači še niso ugledali ognja, pač pa so bližnji sosedje že pričeli vpiti, da gori.

Ogenj se je širil s silno naglico. V gospo-darskem poslopiju je zgorela vsa letošnja krm-a, razen 2 vozov detelje, ki jo je imel Rizmal na kozolecu. Na podu je imel že pripravljeno pšenico, ki so jo nameravali popoldne mlatiti. Ko so prihiteli na pomoč, je bilo že vse v plam-enih. Za reševalci se je tramovje že podiralo. S silno težavo so rešili 9 glav goveje živine in prašiče, 3 koze pa, ki so bile zaprte v posebnem prostoru, so v ognja zgorele. Od kme-tijskih strojev so rešili le stiskalnico, slamo-reznico, 2 druga stroja in nekaj poljskega orodja. Ostalo je požar vse uničil.

Gasilci iz Kamene in Glini so prihiteli takoj na pomoč, morali pa so zelo štediti z vodo, ker so jo lahko črpali le iz vodnjaka. Potok je namreč preveč oddaljen. Ognja so obvarovali

novi kozolec, ki je bil blizu gospodarskega po-slopja in tudi s slamo krito uto, ki je bila tik pogorišča. S precejšnjo zamudo so prihiteli ga-silci iz Gomilkega in Braslovč z motorno briz-galno. Braslovčani so se zamudili, ker v trgu niso našli konja, da bi ga upregli v voz. Spričo tega se je znova pokazala potreba po gasil-skem avtomobilu, ker takšni zadržki, kakršen je bil danes, le še več škodijo, kakor more koristiti motorna brizgalna.

Škoda, ki jo je imel g. Natek, znaša okrog 150.000 Din, zavarovan je bil pa le za 40.000 dinarjev.

Trbovlje

Smrt vrliga narodnjaka. V sredo zjutraj ob pol 5 je preminul v tukajšnji rudniški bolnici vpočijeni rudniški uradnik Franc Metere. Pokojnik je bil eden od onih, ki tudi v robskih dneh niso klonili glave in se neustrašeno boril za pravice svojega naroda. Z marljivim delom in skromnostjo si je v službi prihranil toliko, da je na svoje stroške obiskoval in dovršil 2 letno rudarsko šolo v Celju. Takoj nato je bil sprejet pri rudniku kot jamski paznik, čez ne-kaj let pa je postal nadpaznik. Po preobratu je napredoval v širšega mojstra (jamski tehniški uradnik). V skoraj 35-letnem službovanju v jam-skih rovih si je nakopal težko bolezen-revmati-zem, ki ga je mučil do zadnjega zdihljaja. Tej bolezni se je pred 14 dnevi pridružil še pik-neke strupene muhe, kar je še pospešilo smrt. Moral je nemudoma v bolnico — a bilo je že prepozno. Vrlenu narodnjaku naj bo zemlja lahka, žalujočim preostalih naše sožalje.

Št. Jernej na Dolenjskem

Osebnost. V kratkem nas bosta zapustila oba dolgoletna naša kaplana, g. Anton Povtar pojde v Leskovec pri Krškem, g. Fran Kovačič pa v St. Peter pri Novem mestu. Na njuno mesto se nam obetata dva mlada gospoda.

Prenovljeno cerkev bodo v nekaj dneh imeli v bližnji Dolnji Stari vasi. Pod spretnimi ro-kami slikarskega mojstra Goriska in njegovih pomagačev, v prvi vrsti odličnega samouka Pušnika, bo dobil ponosni božji hram povsem novo in svojevrstno posrečeno notranj lice. Pripomniti bi le, da če se je že toliko žrtvo-valo, naj bi se še nekaj ter bi se vsa cerkev znotraj in zunaj popolnoma prenovila. Mislimo namreč še stopnjice v cerkvi in zunaj nje ter vrata. Krasna stavba z divnim položajem ob vznožju Gorjancev zasluži to. Ko bo vse go-tovo, se k stvari še povrnemo v točnem popisu.

Slednjič vendar se nas je v ponedeljek po-poldne usmili dobrotno nebo in nam poslalo blagodejni dež, ki je v malih presledkih rosi in tudi lil vse popoldne in skoro vso noč. Kakšna sreča, da ni imel nobenih zlohotnih spremlje-valcev. Močno se je pač bliskalo, hujšega pa ni bilo. Ni ga sicer dosti, a vendar bo mnogo pri-pomogel in še marsikaj rešil. Vsaj je bilo ljud-stvo že čisto obupano. Oblačno nebo pa nam vzbuja še nadaljne nade.

Gorjanski sveti Miklavž je doživel preteklo nedeljo rekorden obisk. Novomeško pevsko dru-štvo »Gorjanci« je s svojim članstvom in šte-vilnimi prijatelji gorjanske narave in lepega petja pohotelo k ljubki cerkvi z edinstvenim razgledom. Tudi iz naše doline jih je bilo ne-kaj, najbolj pa so bili zastopani Novomeščani, ki zelo obrajtajo — in to povsem zaslužno! — naše gore.

Trebnje

Roko si je zlomil. Malemu 5letnemu Franku Bedene iz Gorenje vasi se je pripetila huda ne-sreča. Med tem ko so se domači mudili na njivi, je splezal na visoko drevo, odkoder je z višine 15 metrov padel na tla ter se močno poškodoval po glavi in zlomil levo roko v zapestju. Prepe-ljali so ga k zdravniku v Trebnje, ki pa je od-redil prevoz v bolnico. Srečno naključje je ho-telo, da se otrok pri padcu iz te višine ni ubil.

Vojni razpored. Vsem vojnim obveznikom in dajalcem živine bo v nedeljo razglašen vojni razpored. Občine sodnega okraja se ta dan zbe-rejo na sresnem zbirališču v Trebnjem.

Hišni davek. S prihodnje nedelje prične ob-čina pobirati banovinske davščine na hiše.

Prispevek za pokopališče. Občina razglaša vsem občanom farne občine Trebnje, da znaša prispevek za pokopališče 24% osnovnega davka in da je odpadajoče zneske takoj vplačati pri županstvu Trebnje. Priporoča se občanom da po možnosti pridejo vsi v nedeljo ob priliki vojnega razporeda v občinsko pisarno, kjer se jim objavi odpadajoči znesek, katerega bodo lahko takoj poravnali.

Giulijev pogreb. Kakor smo že poročali, se je smrtno ponesrečil državni česar Franc Zakrajšek iz Dol. Ponikev. Kako je bil priljubljen, je pokazal danes pogreb pri Sv. Marjeti. Pokoj-nika je spremljala na zadnji poti množica ljud-stva in gasilci prost. gasilnega društva Ponikev. Pogrebno opravilo je opravil pokojnikov brat kaplan.

Menjalna pogodba. Občina Trebnje kot upra-vitelj vaše in javne imovine in Delniška druž-ba dolenjskih železnic, zastopana po direk-ciji državnih železnic v Ljubljani, sta sklenili men-jalno pogodbo zaradi razširjenja postaje Treb-nje, in sicer občina Trebnje je prepustila družbi travnik, ki je bil potreben za razširjenje po-staje, za kar je prejela odgovarjajočo parcelo, ki je vpisana v seznamu javne imovine dolenjskih železnic. Razširjenje postaje Trebnje se je izvršilo še pred vojno in deloma med vojno do podpisu pogodbe je pa zadeva dozorela šele le-tos. Tudi rekord svoje vrste!

Blagodejen dež. Dež, ki je padel nad našo dolino, je ljudem prinesel kakor zatrujejo sami, tisoče in tisoče. Namočil je toliko našo dolino, da kmetje sedaj lahko orjejo in sejejo ajdo, sicer bi bil ta posevek letos uničen. Tudi dru-gim kulturam je mnogo koristil, vendar ga je bilo še premalo. Zemlja je izsušena kot že malo kdaj. Naša dolina je letos mnogo trpela, in si-ker najprej zaradi toče, sedaj pa še zaradi suše. Letina je slaba, javna bremena neznosna, kaj bo, se boječe vprašuje obubožani naš kmet!

Radio

Ljubljana, petek, 24. julija. 12.15 Plošče. (Od-lomki iz oper, simfonije.) 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 13.30 Slovenski kvintet. 19.30 Gdč. Cilka Krekova: Gospodinja ura. 20.00 Gdč. Anta Kovačič: »Wilde«, pravljice za odrasle. 22.00 Casovna napoved, dnevne vesti, sport. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 25. julija. 12.15 Plošče. (Me-šan program.) 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 13.30 Salonski kvintet. 19.30 Dr. Bajec: Slovensko pravorečje. 20.00 Prenos iz Salzburga, Rossini: Sevilski brivci. 22.00 Casovna napoved, dnevne vesti, sport. 23.00 Na-poved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 24. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Beo-grad. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka ve-černa glasba.

Zagreb, sobota, 25. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.30 Novice. 19.45 Uvod k prenosu. 20.00 Salzburg: »Sevilski brivci«, opera, Rossini.

Beograd, petek, 24. julija. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Narodne na-harmoniko. 19.30 Vokalni koncert. 20.00 Preda-vanje. 20.30 Klavirski koncert. 21.20 Komedija. 22.00 Radio orkester. 22.30 Novice. 22.50 Plošče.

Beograd, sobota, 25. julija. 11.30 Plošče. 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Plošče. 12.35 Radio orkester. 20.00 »Sevilski brivci«, opera, Rossini (Salzburg).

Praga, petek, 24. julija. 11.30 Plošče. 14.30 Bratislava 17.10 Plošče. 19.30 Narodne pesmi. 19.50 Brno. 21.00 Koncert češke Filharmonije. 22.15 Plošče.

Praga, sobota, 25. julija. 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.00 Plošče. 16.00 »Sevilski brivci«, opera (prenos iz Salzburga). 19.05 Ljudski ve-čer. 21.00 Koncert. 22.20 Brno.

Novi jugoslovansko-avstrijski carinski tarifi

(Konec.)

Glede izvoza iz Avstrije so glavne odredbe nove pogodbe te-le:

Za mleveno ali pečeno magnezijo in dolomit je predvidena carinska avtonomna postavka 4 zlatih Din namesto 1 v prejšnji pogodbi. Za ogljikovo kislino je povišana carina na 25 zlatih Din (prej 15), za dele zabojev za slive je po stari pogodbi znašala carina 10 zlatih Din, po novi pogodbi se bo izvajal avtonomen carinski tarif po 15 zlatih Din. Prav tako bo znašal za frumirske deščice avtonomni carinski tarif 15 zlatih Din, prej pa je bil 10. Za inkrustacije bo znašal tarif 130 zlatih Din, za umetna dela 130 zlatih Din (namesto prejšnjih 90 in 100). Za opravo iz lesa se bo izvajal avtonomen carinski tarif 20 zlatih Din namesto dosedanjih 75. Na inkrustirano opravo bo avtonomen carinski tarif 300 zlatih Din mesto dosedanjih 110. Na sirova transmissijska kolesa bo carina za vsako 120 zlatih Din, prej pa je bila 50. Papir za zavijanje se bo po pogodbi carinil po 15 zlatih Din (14), svileni papir pa po 50 zlatih Din (prej 40).

Carina na papirne čipke bo znašala 250 zlatih Din (prej 100 in 120). Bergmanove cevi se bodo carinile po pogodbenem tarifu 100 zlatih dinarjev (prej 50). Za magnezine opeke se bo uporabljal avtonomen carinski tarif 150 zlatih dinarjev (prej 1), za kladiva po 1 kg in

več je odrejen tarif 28 zlatih dinarjev (25), za neobdelane grablje in vile 35 zlatih dinarjev (25), za obdelane grablje in vile pa 45. Za vijake, matice in ostalo slično blago se bo po novi pogodbi uporabljal za predmete preko 14 mm pogodbene tarifu 30 zlatih dinarjev, za dolžino 7 do 14 mm 40 zlatih dinarjev, za dolžino manjšo od 7 mm 70 zlatih dinarjev. Po stari pogodbi je bil določen za te predmete preko 7 mm tarif 30 zlatih dinarjev, za manjšo od 7 mm pa 70 zlatih dinarjev. Za okove pri vratih in oknih ter slično določa nova pogodba tarif 40 in 45 zlatih dinarjev (prej 40 in 50). Za vrtno ograje predvideva nova pogodba carinski tarif 55 zlatih dinarjev (prej 50). Za izdelke iz kovanega železa določa nova pogodba 25 zlatih dinarjev do 100 kg, od 25 do 100 kg 30 zlatih dinarjev, od 5 do 25 kg pa 35 zlatih dinarjev, napram prejšnjemu tarifu 22, 27, 32 zlatih dinarjev. Za izdelke do teže 5 kg se bo uporabljal avtonomni carinski tarif 45 zlatih dinarjev mesto prejšnjega tarifa 36 in 44 zlatih dinarjev. Za obdelane izdelke iz kovanega železa se bo uporabljal carinski tarif 35, 40, 50 in 70 zlatih dinarjev napram prejšnjemu tarifu 32, 37, 42 in 56 zlatih dinarjev. Za električne žarnice se bo uporabila carina 400 zlatih dinarjev mesto 330 zlatih dinarjev po dosednji pogodbi. — AA.

Ljubljana v jeseni

Kulturna, tujsko-prometna in gospodarska razstava v okviru Ljubljanskega velesejma.

Ljubljanski mednarodni velesej priredi pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v prvih dneh meseca septembra veliko kulturno, tujsko-prometno in gospodarsko razstavo — Ljubljana v jeseni. Razstava bo trajala od 29. avgusta do 9. septembra. Nameščena bo v 10 velikih razstavnih zgradbah, ki obsegajo preko 8000 kv. metrov površine.

Razstava, kakor jo je začetel ravnatelj velesejma dr. Milan Dular, bo obsegala deset oddelkov. Ljubljana v jeseni bo glavna in najbolj privlačna v vrsti prirediteljev in slavnosti, ki se bodo vršile v prvih dneh septembra v Ljubljani. V tistih dneh bodo odkrili spomenik kralja Petra Prvega Velikega Osvoboditelja, otvorili prenovljeni rotovž, priredili tekmovanje slovenskih harmonikarjev, velik koncert na pihal, opreme in dram. predstave na prostem, pevski koncert Pevske zveze in celo vrsto sportnih turnirjev.

Tujsko-prometni oddelek v okviru Ljubljane v jeseni bo obsegal propagadni del z reliefi in diorami, umetniškimi slikami in fotografijami naših najlepših turističnih krajev, strokovno poučni del z vzorno opremljeno gostilno, podeliških hotelom, točilnico, kuhinjo, tujskimi sobami, kopalnicami ter izložbami naših turističnih organizacij in ustanov, ter tehnični tujsko-prometni del, ki ga uredijo poština in železniska direkcija in prometne organizacije in podjetja.

Mestni oddelek, ki bo prav tako tujsko-prometnega značaja, bosta organizirali Zvezi za tujski promet v Ljubljani in Mariboru. Ta oddelek pa bo obsegal tudi vso stvarino o zgodovinskem in gospodarskem razvoju naših mest.

Kmetijski oddelek bo obsegal strokovno poučni del, sirovsko in mlekarstvo razstavo naših zadrug, razstavo jajc, čebelarstvo razstavo in sejem za med, zelenjadno razstavo, razstavo in sejem vina, perutninarstvo razstavo, razstavo kuncov ter razstavo poljedelskih strojev in orodja.

Higijenski oddelek, ki ga uredi s priznano spretnostjo dr. Pirce, direktor državnega higijenskega zavoda v Ljubljani, bo v prvi vrsti nazorno pokazal higijenske službe v Drav. banovini.

Gospodarski oddelek uredi Splošno žensko društvo. Obsegal bo stvarino, ki se nanaša na stanovanje po načelu smotnega gospodinjstva zgrajene hiše, opravljanje hišnega dela, uporabo blaga po narodno gospodarskih načelih, nakupovanje, gospodinjstvo knjigovodstvo, obleko gospodinje, štednjo zdravlja in telesnih moči gospodinje, domačo mlekarstvo in načelo: svoji k svojim.

Obrotni oddelek uredi zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani. Oddelek za domačo obrt, za pohištvo, hotelske in gostilniške opreme, industrijski oddelek in oddelek za strojno in kovinsko industrijo pa organizira velesejmska uprava s pomočjo naših gospodarskih podjetij in ustanov.

Za razstavo je prometno ministrstvo dovolilo 50 odstotni popust na vseh vlakih razen SOE. Ta ugodnost bo trajala za prihod od 25. avgusta do 9. septembra, za povratek pa od 29. avgusta do 13. septembra. Doseženi so pa tudi popusti za vozne na jugoslovanskih ladjah, na železnicah v Avstriji, Bolgariji, CSR, Grčiji, Italiji, Madžarski, Nemčiji, Poljski in Romuniji. Velesejmska uprava bo izdala kakor vsako leto permanentne legitimacije, na glavnem kolodvoru bo instaliran stanovanjski urad, ki bo delil posetnikom Ljubljane v jeseni stanovanja v hotelih in drugod. Pričakovati je, da bo to veliko in pestro kulturno, tujsko-prometno in gospodarsko razstavo posetilo še več ljudi in zainteresovanih ko lani, ko jih je bilo nad 100.000.

Gospodarske vesti

× Posojila DHB. Državna hipotekarna banka je pričela s 15. t. m. spet podeljevati kratkoročne kredite za dobo 5 let in dolgoročne za dobo 25 in 30 let. Svojim podružnicam je že dala nalog, da izdajajo takšne kredite. Kakor znano, je DHB lani znatno omejila izdajanje zlatih kreditov.

× Vinogradniške razstave. Avgusta in septembra meseca t. l. bodo vinogradniške in sadjarske zadruge s pomočjo kmetijskega ministrstva in banovinskih uprav priredile velike razstave vina, grozdja in modernih priprav za izdelavo vina.

OUZD v letošnjem juniju

Povprečno število zavarovanih delavcev je bilo v juniju 1931 za 4833 manjše nego v juniju 1930. Padec članstva je bil v maju nekoliko manjši, in sicer 5116. Zmanjšanje padca članov pa ne pomeni še zboljšanja oziroma omiljenja gospodarske krize, kvečjemu stabiliziranje gospodarske krize na nižjem nivoju. Poleg tega ne smemo pozabiti, da se je začela gospodarska kriza čutili meseca junija 1930, ko članstvo OUZD-a prvič ni doseglo pričakovane (računske) višine kakor prejšnje mesece.

Zdravstvene razmere članov so bile v juniju 1931 približno iste kot v juniju 1930. Število bolnikov je sicer absolutno padlo za 159 oseb radi manjšega članstva, toda odstotek bolnikov (vštevši porodnice) je ostal skoraj nespremenjen, namreč 2,44% napram 2,48% v juniju 1930. Interesantno in važno je dejstvo, da so ostale zdravstvene razmere samo v celoti približno nespremenjene. V potankostih so se pa bistveno spremenile. Odstotek moških bolnikov je padel za 0,13%, dočim je odstotek ženskih bolnikov (vštevši porodnice) narasel za 0,15%. Ker se ta pojav opaža že več mesecev, bo moral OUZD poiskati vzroke, zakaj odstotek ženskih bolnikov narašča, dočim odstotek moških bolnikov pada. (Znaka + odnosa — pomenita prirastek oziroma padec bolnikov.)

Mesec	moški	ženske
april	— 0,07%	+ 0,19%
maj	— 0,22%	+ 0,11%
junij	— 0,13%	+ 0,15%

Povprečna dnevna zavarovana mezda, ki približno odgovarja povprečnemu dnevnemu delavskemu zaslužku, se je v juniju pri moških povečala za Din 0,12, dočim je pri ženskah padla za Din 0,59. Padec zavarovalne mezde pri ženskah je deloma posledica zmanjšanja faktičnega zaslužka, deloma pa tudi posledica kategorizacije služkinj, natakarij itd.

Padec celokupne dnevne zavarovalne mezde znaša Din 143.038,80. Bolniški prispevki OUZD-a so se radi tega znižali od lanskega leta dnevno za ca. Din 9.000 ali mesečno približno za 250 tisoč dinarjev. Ta padec prispevkov, ki traja že cel čas gospodarske krize, povzroča OUZD-u velike težave.

Borzna poročila

dne 23. julija 1931.

Devize

Ljubljana, 23. julija. Amsterdam 2272,40 do 2279,24, Bruselj 785,63—787,99, Curih 1097,25 do 1100,55, Dunaj 793,30—795,70, London 273,07 do 273,89, Newyork 5634,34—5651,34, Pariz 221,53 do 222,19, Praga 167,22—167,72, Trst 295,15 do 296,05.

Zagreb, 23. jul. Amsterdam 2272,40—2279,24, Dunaj 793,30—795,70, Bruselj 785,63—787,99, London 273,07—273,89, Milan 295,15—296,05, Newyork kbel 5645,34—5651,34, ček 5634,34 do 5651,34, Pariz 221,53—222,19, Praga 167,22 do 167,72, Curih 1097,25—1100,55.

Dunaj, 23. julija. Amsterdam 2287,70, Atene 9,2088, Beograd 12,5775, Bruselj 99,15, Bukarešta 4,2125, London 34,50, Madrid 65, Milan 37,22, Newyork 711,20, Pariz 27,97, Praga 21,97, Sofija 5,1475, Stockholm 190,40, Kopenhagen 189,65, Varšava 79,69.

Beograd, 23. julija. Amsterdam 2272,40 do 2279,24, Bruselj 785,63—787,99, Dunaj 793,30 do 795,70, London 273,07—273,89, Milan 295,15 do 296,05, Newyork 5634,34—5651,34, Pariz 221,53 do 222,19, Praga 167,22—167,72, Curih 1097,25 do 1100,55.

Curih, 23. julija. Beograd 9,095, Pariz 20,175, London 24,88, Newyork 514,50, Bruselj 71,55, Milan 26,87, Madrid 46,90, Amsterdam 206,90, Dunaj 72,27, Stockholm 137,30, Oslo 137,125, Kopenhagen 137,125, Sofija 3,73, Praga 15,23, Varšava 57,65, Budimpešta 90,025, Atene 6,65, Carigrad 2,43, Bukarešta 3,0475, Helsingfors 12,925.

Vrednote

Ljubljana, 23. julija. 8% Bler 88. Vse ostalo neizpremenjeno.

Zagreb, 23. julija. Drž. papirji: 7% inv. pos. 85,50 bl., 4% agr. obv. 43—46, 7% Bler ar. 74,75—75,50, kasa 75—75,50, 8% Bler ar. 85,50 do 88, kasa 85,50 d., 7% pos. hip. b. 76,50 do 77,50, 6% begl. obv. 59—61, vojna škoda ar. in kasa 360—361, ult. jul. 360—368, ult. dec. 365 do 370. — Banker: Hrvatska 50—60, Prašte-

Agitirajte za Jugoslovana!

diona 957,50—965, Jugosl. union 150—154, Jugo 67—68, Ljublj. kred. 120 bl., Srpska 190—192, Zemaljska 120—122. — Industrija: Sečera-rana Osijek 225—235, Trboveljska 220—230, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Nar. šum. 25 d., Gultmann 110 d., Slaveks 25—27,50, Danica 65 do 67,50, Drava 235—236, Isis 46 bl., Dubrovačka 300—330, Jadranska pl. 460—510, Oceania 190 d.

Beograd, 23. julija. 7% inv. pos. 83 bl., 4% agr. obv. 44 bl., 7% pos. hip. b. 74—77, 6% begl. obv. 61,50 bl., vojna škoda 358—360, ult. dec. 370—372, Narodna banka 6350.

Dunaj, 23. julija. Bankverein 14,30, Dunav-Sava-Adria 13,45, Prioritete 93, Trbovlje 27,10. Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 23. julija. 7% Blaire 71—72.

Newyork, 23. julija. 8% Blaire 85,50—87, 7% Blaire 73—75, 7% pos. drž. hip. b. 72,50—75.

Les

Ljubljana, 23. julija. Tendence: mlačna, promet: 2 vagona jelovih desk.

Žito

Ljubljana, 23. julija. Tendence: čvrsta, promet: 1 vagon koruze.

Novi Sad, 23. julija. Pšenica: nova sremška 78-79 kg 164—166, 79-80 kg 165—167, nova slavonska 78-79 kg 164—166. Oves: novi baški, sremški, slavonski 155—160. Ječmen: novi baški, sremški 63-64 kg 112-50—115-50. Vse ostalo nespremenjeno. Tendence nespremenjena. Pro-met: 56 vagonov.

Sport

PODSAVEZNO PIVALNO PRVENSTVO

Plavalni sport je pri nas zavzel velikanski razmah. Ljubljana ima v svojih vrstah plavalce, ki zavzemajo v Jugoslaviji edinstven položaj. Zgraditev sportnega kopališča SK Ilirije je pomenila za slovenski plavalni sport ogromen preobrat. Začeli smo resno konkurirati z ob-marskimi klubi in ni več daleč čas, ko jih bo-mo na vseh točkah dohiteli. V nekaterih pano-gah smo jih že: naši skakalci že od vsega po-četka prvačijo. Kakor telovadba, je tudi vedno skakanje absolutna domena Slovencev.

Jutri in pojutrišnjem bo kopališče SK Ilirije pozorišče plavalnih tekem za prvenstvo pod-saveza, ki obsega vse območje Dravske bano-vine. Prvenstvo bo revija vseh naših najbolj-sih moči. Po dolgoletnem presledku se bodo tek-movanja prvič udeležili tudi izven ljubljanski klubi. Našo provinco bosta zastopala SK Kam-nik iz Kamnika in SK Elan iz Novega mesta. Prav čudno se nam zdi, da niti eden od mariborskih klubov ni prijavil udeležbo. Vsekakor daje to Mariborčanom spridevalo o pojmovanju plavalnega sporta. Ljubljanski klubi so na pod-savezni skupščini soglasno zavzeli stališče, da se v svrhu propagande vrši letošnje prvenstvo v Mariboru, kar pomeni za oba ljubljanska kluba Ilirija in Primorje ogromno finančno žrtev. Mariborčani niso izvršili nikakih pred-priprav, tako dolgo so oklevali, da je bil Ljubljanski plavalni podsavez prisiljen, da je pre-nesel prvenstvo v Ljubljano, ako je hotel, da ga bo spravljal pod streho. Mariborčani so prišli na ta način radi lastne malomarnosti ob priliki, da vidijo res lepe plavalne tekme.

Tekmovanje se torej vrši v Ljubljani. Zopet se bo odločila borba med Ilirijo in Primorjem, ki postavita gros udeležencev. Lani si je Ilirija osvojila naslov prvaka banovine in si priborila naslednja prvenstva: v plavanju juniorjev, wa-terpolo juniorjev ter skoki juniorjev in senior-jev, Primorje pa prvenstvo v plavanju in wa-terpolu seniorjev. Letos nastopi Ilirija, ki brani naslov prvaka 53 tekmovalcev (32 moških in 21 dam). Primorje s 34 (21 in 13), Kamnik s 5 (2 in 3) in Elan s 3 moškimi.

Radi določitve maksimuma (vsak klub sme na poedino točko prijaviti največ štiri tekmo-valce oziroma dve štafeti), se bodo razen v dveh točkah, takoj vršila finalna tekmovanja. Spo-red je naslednji:

Sobota:

Dopolodne ob 9,30: 1. 50 m prosto juniorji predtekmovalje, 2. 50 m prosto juniorke finale, 3. 100 m hrbtno seniorji finale, 4. 200 m prsno dame finale, 5. skoki juniorjev finale, 6. 100 m prsno juniorji finale, 7. 3 krat 100 m mešano juniorke finale, 8. 100 m hrbtno dame finale, 9. 1500 m prosto seniorji finale.

Popolodne ob 15: 1. 100 m hrbtno juniorji finale, 2. 100 m prsno juniorke predtekmovalje, 3. 100 m prosto seniorji finale, 4. 3 krat 100 m mešano seniorke finale, 5. skoki juniori finale, 6. 200 m prsno seniorji finale, 7. 100 m prosto seniorke finale, 8. 100 m prosto juniorke fi-nale, 9. waterpolo juniorji.

Nedelja:

Dopolodne ob 9,30: 1. 50 m prosto juniorji fi-nale, 2. 100 m prsno juniorke finale, 3. 400 m prosto seniorji finale, 4. 3 krat 100 m prosto seniorke finale, 5. skoki seniorjev s 5 in 10 m, 6. skoki seniork z deske, 7. 3 krat 100 m me-

šano juniorji finale, 8. 3 krat 100 m mešano seniorji finale.

Popolodne ob 15: 1. 200 m prosto juniorji finale, 2. 100 m hrbtno juniorke, 3. 4 krat 200 m seniorji finale, 4. 400 m prosto seniorke fi-nale, 5. skoki seniork s 5 in 10 m, 6. skoki seniorjev z deske, 7. 4 krat 50 m prosto junior-ke finale, 8. 4 krat 100 m prosto juniorji fi-nale, 9. waterpolo seniorjev.

RAZPIS

Sportni klub »Bratstvo« na Jesenicah razpi-suje za v nedeljo, dne 26. julija 1931, ob pri-likli slavnostne otvoritve lastnega nove dograje-nega sportnega igrišča in »Sportnega dne« ve-liko medklubske kolesarske dirke na progi, dol-gi približno 10 km.

Proga: Jesenice—Tržič—Jesenice—Kranjska gora—Jesenice. — Start: Ob 7. uri zjutraj pred kolodvorom na Jesenicah. — Cilj: Istotam kot start. — Tekmuje se v dveh skupinah in sicer: 1. skupina seniorji, 2. skupina juniorji. Proga je za obe skupini 110 km.

Nagrade: Prvi trije vsake skupine prejmejo praktična darila.

Splošna določila: 1. Dirka se po pravilniku Koturaškega Saveza Kraljevine Jugoslavije. 2. Pravico startati imajo vsi člani klubov, ki so včlanjeni v Koturaškem Savezu Kraljevine Ju-goslavije. 3. Vsak ozač vozi na lastno odgovor-nost in se ima strogo držati cestno-policijske-ga reda. Kolesa morajo biti opremljena z za-nesljivo zavoro in zvoncec. Prireditelj ne od-govarja za škodo, katero povzroče dirkači med vožnjo. 4. Vodstvo dirke je v rokah kolesar-skega-tehničnega oddelka SK »Bratstvo«, ka-teremu se mora vsak dirkač kar najstrožje po-koriti. 5. Vsi dirkači se morajo javiti pol ure pred startom vodstvu dirke pred kolodvorom. 6. Razpored starta je najtočnejše upoštevati. 7. Eventuelni protesti se morajo vložiti naj-kasneje 15 minut po poteku dirke vodstvu pri-reditve z vplačilom 20 Din, ki se v primeru ugodne rešitve vrne, ali pa v nasprotnem za-pade v korist Kolesarskemu oddelku SK »Brat-stva«. 8. Prijave s prijavino 10 Din je tre-ba vposlati na naslov: Sportni klub »Bratstvo«, Jesenice, najkasneje do 25. julija t. l. do 12. ure dopoldne. 9. Razglasitev rezultatov in raz-delitev daril je ob 10. uri dopoldne na dan dirke na sportnem igrišču, kjer je ob pol 11. uri otvoritev igrišča. — Za stanovanje je preskrb-ljeno.

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona, se dobi za nizko ceno Din 20.—, vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugo-slovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Za počitnice berite

»V oklopnjaku okoli sveta«. Pe-stro in zabavno čtivo. V dveh de-lih; vsak del po Din 20.—, ve-zan Din 26.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Gramofonske plošče po 3 Din

izposojuje »SLAGER«, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov,

Ljubljana, Vegova ulica 2.

1501

Vrtni zaklopne stole
prodača pisarna Tribuč na Glincah — tel. 2605

Kolesa 1422
po Din 1500.—
»CENTRA«
Ljubljana
Masarykova cesta

Prikrojevalec
odličan, tudi za da-m-ske plašče in kostu-me, išče zaposlenja. Ponudbe pod »Zane-sljiv« na upravo lista. 1684

Zakon

o uradnikih

(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobi-te v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih od-pade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštino 1 Din v znakom. Naročite ga še danes, ker je za-loga majhna.

Kneginja Zurova

prekrasni ljubavni ro-man. Cena Din 30.—, v platnu vezan 35.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Makulturni papir

se poceni proda

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Za slaščičarje

Najfinejša nougat masa in modelir-marcipan

kg à Din 60.— nudi tvrdka

Fr. Dolinar, Ljubljana - Poljanska cesta 19

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

I. No 7169/1. 2001-3-3

Razpis.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podlagi člena 82 do 105 zakona o državnem računovodstvu za ekonomat kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani dobavo sledečih pisarniških potrebščin:

- 50.000 pol finega minisrškega papirja 16 kg
- 50.000 pol finega pisarniškega papirja 14 kg
- 50.000 pol finega pisarniškega papirja 12 kg
- 200.000 pol finega pisarniškega papirja 10 kg
- 300.000 pol finega dokumentnega papirja 10 kg
- 100.000 pol finega strojepisnega papirja 9 kg
- 200.000 pol finega strojepisnega papirja 6 kg
- 50.000 listov finega strojepisnega papirja 6 kg
- 15.000 pol finega strojepisnega papirja 10 kg modro črtnega
- 20.000 pol ovojnega natron-papirja 100 g
- 20.000 pol ovojnega natron-papirja 70 kg
- 150.000 pol sesalnega papirja 10 kg
- 700.000 listov sesalnega papirja 5 kg.
- 300 kartonov po 100 listov karbon-papirja znamke »Marabou« 401
- 50 škatelj pisemskega papirja »Imperial«

150.000 kuvert rjavih 12x18

400.000 kuvert rjavih 14x21

50.000 kuvert rjavih 19x27

20.000 kuvert rjavih 23x25

50.000 kuvert rjavih 15x40

10.000 kuvert belih 12x18

30.000 kuvert belih 14x21

5 ducatov pisalnih trakov, črnih 11 mm

30 ducatov pisalnih trakov, črnih 13 mm

2 ducata pisalnih trakov, črnih, 14 mm

2 ducata pisalnih trakov, črnih, 15 mm

5 ducatov pisalnih trakov, črnih, 16 mm

2 ducata pisalnih trakov, črnih, 22 mm

2 ducata pisalnih trakov, črnih, 25 mm

100 rol voščenega papirja

200 škatelj matric 11a (za Gestetner)

30 škatelj matric za sensor

30 škatelj matric za Rapaks

100 škatelj matric za Rotafix

50 škatelj matric za Roto model 10, elektro-folio

50 škatelj matric za Roto model 10, elektro-dvofolio

20 komadov rol za šapirograf

300 komadov črne barve Otin, tuba po 500 gr

30 komadov črne barve za Rapaks

30 komadov črne barve za Sensor

100 kg gumija v zrnu

100 klop motvoza, debeli, (1/2 kg)

100 klop motvoza, srednje debeli (1/2 kg)

30 klop motvoza, tanki, za šivanje spisov

150 klopčičev narodne vrvice

50 škatelj pečatnega voska F. F.

150 škatelj sponk Mephisto št. 11

150 škatelj sponk Mephisto št. 12

50 škatelj risalnih žrebljčkov razne velikosti

200 komadov radirk za pisalni stroj

50 komadov blazin za štampiljke

50 komadov Pelikan št. 1-3

250 posodic barvila za štampilje

100 ltr. črnila

20 ltr. rdečila

5 gros svinčnikov Hardmuth No 2

5 gros svinčnikov Mephisto kopirni

5 gros svinčnikov Mars kopirni ru-deči

5 gros svinčnikov Koh-i-nor

5 gros svinčnikov Koh-i-nor kopirni

10 gros peres aluminij

10 gros peres aluminij s kroglico

10 gros peres angleških

10 gros peres klaps

200 kom. radirk, trdih

100 kom. radirk mehkih.

Vse našete dobave se izvrše franko ekonomat kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, in to v raznih količinah v okviru vsakokratne potrebe, ki se bo dobavitelj sproti prijavljala. Ponudba lahko vsebuje ena vse potrebščine, lahko se pa vložijo tudi za posamezno vrsto blaga posebna ponudba.

Licitacija se bo vršila v soboto dne 8. avgusta 1931 ob enajstih v sobi št. 21 banske palače Bleiweisova cesta 10.

Ponudbe, opremljene s kolkom za Din 100— v zapečatenem ovitku, na katerem mora biti navedeno ime ponudnika in označba »Ponudba za dobavo pisarniških potrebščin«, je vložiti po pošti, osebno ali pa po pooblaščenju najkasneje na dan licitacije do 11. ure roke dražbe komisije. Ponudnik mora položiti najkasneje 1 uro pred pričetkom licitacije predpisano kavicijo 10 % skupne vrednosti ponujene dobe pri blagajni finančnega oddelka kraljevske banske uprave. Ponudbi mora biti priloženo potrdilo o plačanih davkih in o dražiteljski osebnosti. Ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da so mu pogoji licitacije znani in da nanje pristane.

Natančnejše informacije glede dobave in vzorcev potrebščin dobe zainteresirani v ekonomatu kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani dne 15. jul. 1931.

I. No. 7290/1.

Razpis.

Na podlagi pooblastila ministrstva za trgovino in industrijo z dne 13. julija 1931., I. br. 23100/N, se razpisuje v tekstilni šoli v Kranju službi:

1. strokovnega profesorja dipl. strojno-elektro inženjerja s specialno izobrazbo in prakso v tekstilni stroki;
2. predmetnega učitelja, absolventa višje 4 letne tekstilne šole, eventualno tehniške srednje šole s specialnimi študijami in prakso v tekstilni stroki.

Prosilci za ti mesti morajo izpolnjevati splošne pogoje iz §§ 3. in 4. zakona o uradnikih za sprejem in državno službo in zgoraj navedene specialne pogoje za razpisani mesti.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5— Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovanimi prilogami, je vložiti najkasneje do 2. avgusta 1931 pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 20. julija 1931.

I. No. 7170/1. 2062-3-1

Razglas o licitaciji.

Tuoradni razpis z dne 15. julija 1931., I. No. 7171/1, zadevajoč dobavo kuriva za urade banske uprave, se izpreminja v toliko, da morejo zainteresirani nuditi premog v kosih poljubnega izvora, a z najmanj 4500 kalorijami.

Obenem se dan licitacije preloži na dan 14. avgusta 1931

ob enajstih istotam in rok za izvršitev dobave podaljša do 15. septembra 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 22. julija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

A 58/31-3. 2070

Oklic, s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

Mrakar Katarina, roj. Urbas, vžitkarica, iz Knjižje njive št. 7, je umrla dne 18. maja 1931, in ni zapustila nobenega sporočila poslednje volje.

Je li kaj dedičev, sodišču ni znano. Gospoda Znidaršič Alojzija, posestnika iz Loža št. 7, postavlja sodišče za skrbnika zapuščine.

Kdor hoče zahtevati zapuščino za se, mora to v enem letu od danes naprej javiti sodišču in izkazati svojo dedinsko pravico.

Po preteku tega roka se bo zapuščina, v kolikor so zahteve izkazane, izročila, v kolikor se to ni zgodilo, se bo zasegla državi v prid.

Okrajno sodišče v Ložu, odd. I.,
dne 8. julija 1931.

E V a 1157/31-6. 2054

Dražbeni oklic.

Dne 1. septembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 15 dražba nepremičnin: hiša z delavnico, šupa, vrt, stavbišče; zemljiška knjiga k. o. Zbilje, vl. št. 30.

Cenilna vrednost: 96.000— Din; najmanjši ponudek: 64.000— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer

bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljubljani,
dne 11. julija 1931.

E IX 988/31-9. 2032

Dražbeni oklic.

Nne 16. septembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Sv. Marjeta na Dr. p., vl. št. 140, k. o. Sv. Marjeta na Dr. p., vl. št. 297.

Cenilna vrednost: 6819 Din 40 p; vrednost pritikline: 65 Din 50 p (ki je zgoraj všteta); najmanjši ponudek: 4546 Din 29 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 8. julija 1931.

Vpisi v združni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih združgah:

794. Sedež: Št. Janž.

Dan vpisa: 27. junija 1931.

Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu, r. z. z. n. z.

Izbrisal se je izstopivši načelstveni član Knez Ignacij, vpisal pa novo-izvoljeni član načelstva Repovž Janko, posestnik iz Koderja.

Okrajno sodišče v Novem mestu,
dne 27. junija 1931.

Firm. 81/31 — Zadr. I 69/31.

795. Sedež: Kočevje.

Dan vpisa: 27. junija 1931.

Besedilo: Ljudska posojilnica v Kočevju, r. z. z. n. z.

Izbrisala sta se izstopivša načelstvena člana Studen Franc in Lončar Ivan, vpisala pa novoizvoljena člana načelstva dr. Lavrič Janko, odvetnik v Kočevju, in Oberstar Janez, trgovec in posestnik v Rakitnici št. 69.

Okrajno sodišče v Novem mestu,
dne 27. junija 1931.

Firm. 112/31 — Zadr. III 128/4.

Konkurzni razglasi

S 23/31-4. 2061

796.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Pfeiferja Ivana, trgovca v Kranju.

Konkurzni sodnik Gregor Jurij, starešina okrajnega sodišča v Kranju.

Upravnik mase dr. Ženko Franc, odvetnik v Kranju.

Prvi zbor upnikov pri sodišču v Kranju dne 30. julija 1931 ob desetih.

Oglasitveni rok do dne 5. septembra 1931 pri sodišču v Kranju.

Ugotovitveni narok pri sodišču v Kranju, 10. septembra 1931 ob desetih.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 18. julija 1931.

Sa 24/31-2. 2068

797.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Potokar Angele, trgovke z mešanim blagom v Tezmem št. 99 pri Mariboru.

Poravnalni sodnik: dr. Kovča Franc, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru.

Poravnalni upravnik: Šoštarč Ivan, trgovec v Mariboru, Aleksandrova cesta.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 84 dne 7. septembra 1931 ob devetih.

Rok za oglasitev do 2. septembra 1931 pri okrajnem sodišču v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 21. julija 1931.

Sa 11/31-50. 2041

798.

Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Löschnigg Rihardom, trgovcem v Slovenski Bistrici št. 91, in njegovimi upniki pri naroku dne 8. maja 1931 sklenjena poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolžnik upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila (§ 30. por. zak.), 45% kvoto, plačljivo v 4 tromesečnih obrokih, začeti od dneva pravomočnosti poravnave.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 9. julija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 1598/2. 2067

Preklic dražbe.

Dražba občinskega lovišča občine Dragomelj, ki je bila razpisana s tukajšnjim odlokom z dne 15. julija 1931 No. 1598/1 za četrtek dne 6. avgusta 1931 ob desetih pri sreskem načelstvu v Kamniku, se ne bo vršila.

Sresko načelstvo v Kamniku,
dne 21. julija 1931.

No. 125/1-31. 2015

Prepoved.

Bregar Francu, roj. 15. septembra 1898 v Hudošah, pristojnemu v Slovenijo vas, rim. kat. vere, oženjenemu posestniku v Hodošah, občina Slovenja vas, srez Ptuj, banovina Dravska, je okrajno sodišče v Ptuj z razsodbo z dne 27. maja t. l. Kps. V. 98/31, prepovedalo poseganje gostiln za dobo enega leta, in sicer začne doba prepovedi dne 7. avgusta 1931 ter konča dne 6. avgusta 1932.

Sresko načelstvo Ptuj,
dne 14. julija 1931.

Razne objave

2043-3-1

Poziv upnikom.

Bikorejska zadruga pri Sv. Katarini, občine Trbovlje r. z. z. o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 5. oktobra 1930 razdružila ter prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo likvidatorjem zadruge morebitne terjatve.

Trbovlje, dne 20. julija 1931.

Likvidatorji:

Kovačec Franc, s. r., Potrata Franc, s. r.,
Strovs Ignac, s. r., Zupan Jože, s. r.,
Zagar Franc, s. r., Babič Jože, s. r.,
Dernovšek Martin, s. r.,

Zorko Ferdinand, s. r., Huš Anton, s. r.

Razpust zadruge.

Viničarska gospodarska zadruga, r. z. z. o. z. v Vinskem vrhu, se je po sklepu občnega zbora z dne 8. marca 1931 razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidator Grlica Matej, čevljar, Kajžer št. 19, p. Sv. Miklavž pri Ormožu. Pozivajo se vsi upniki, da se do 30. oktobra 1931 javijo pri likvidacijski firmi.

Grlica Matej, s. r., likvidator.

*

2058

Objava.

Podpisana Blažej Ana, otroška vrtnarica na Prevaljah, sem izgubila dekret prosvetnega ministrstva o stalni namestitvi v učiteljski službi O. N. broj 65.442 z dne 8. junija 1928 in ga tem potom proglašam za neveljavnega.

Prevalje, dne 19. julija 1931.

Blažej Ana, s. r.,
otroška vrtnarica.

*

2064

Objava.

Pri potovanju z vlakom iz Sevnice ob Savi v Zagreb mi je bil ukraden orožni list, glaseč se na posest puške dvocevke. Proglašam ga za neveljavnega.

Sevnica ob Savi, 22. julija 1931.

Petan Franc s. r., posestnik.

*

2069

Objava.

Izgubil sem izpričevalo Mahrove trgovske šole v Ljubljani iz leta 1912/13 na ime Sumi Peter, rodom iz Kranja.

Proglašam ga za neveljavno.

Sumi Peter, s. r.

*

2066

Objava.

Izgubila sem izpričevalo iz 4. razreda deške meščanske šole v Brežicah, z dne 29. avgusta 1929.

Proglašam ga za neveljavno.

Vaš Zvonimira, s. r.

*

2060

Objava.

Izgubil sem potni list št. 5386/29/72, izdan od sreske izpostave v Škofji Loki dne 24. maja 1929, ob obmejno karto št. 7607/348/29, izdano istotam dne 31. junija 1929, oboje na ime: Zgaga Janko, sin trgovca v Podporeznu št. 9.

Proglašam ju za neveljavna.

Zgaga Ivan, s. r

P. Ripson:

22

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Ko se je spet prebudil, je občutil prijetno toploto. Zdelo se mu je, da ga greje solnce. Odprl je oči in opazil pred seboj čudno razdrapane, rdečkaste skale. S težavo je zlezal iz vreče in z začudenjem gledal granato, iz katere je stopil. Nekaj metrov izpod skal je bilo temno morje, ki je lahko valovilo. Stopil je do peščene obale, ki ni bila daleč, in čudno se mu je zdelo, kako lahko da stopa. Zdelo se mu je, da je silno močan, samo šumelo mu je po ušesih, kot bi se nahajal na zelo visoki gori. Lačen je bil in vse se mu je zdelo nekako nerazumljivo. Kje se je nahajal? Menda je napravil s Trinavatom izlet po Indijskemu oceanu. Stopil je do bližje mlake v pesku in se opazoval v vodni gladini: izgledal je tako strašno suh, da se ni spoznal. Kako je bilo to mogoče? In zakaj je imel tako dolge nohte? Predvsem mu je pa bilo nerazumljivo, kako je prišel v veliko granato.

Menda se je Trinavat z menoj ponorečeval in me je izstavil na kakšnem daljnem obrežju, a sam si je hotel prilastiti mojo iznajdbo. Kako sem bil bedast, da sem verjel besedam Indijca!

Sklonil se je k vodi, jo zajel z roko in poskusil, a bila je strašno slana in grenka. Kaj bo moral umreti tu v tujini od lakote in žeje? Šel je počasi naprej in slednjič zapazil na neki skali modrikasto rastlino z mesnimi, debelimi lističi. Bil je tako lačen, da jih je začel trgati in devati v usta. Imeli so prav dober okus in pojedel jih je celo pest. Trde peclje je izpljunil, a sočnata

zelenjava mu je zelo ugajala. Ker toliko časa ni bil ničesar zaužil, mu je malenkostni obed popolnoma zadoštal. Nato je stopil nazaj k granati, jo zavlekel na varno mesto, spet zlezal vanjo in znova zaspal. Zdelo se mu je, kot bi bila jajce, on pa pišče.

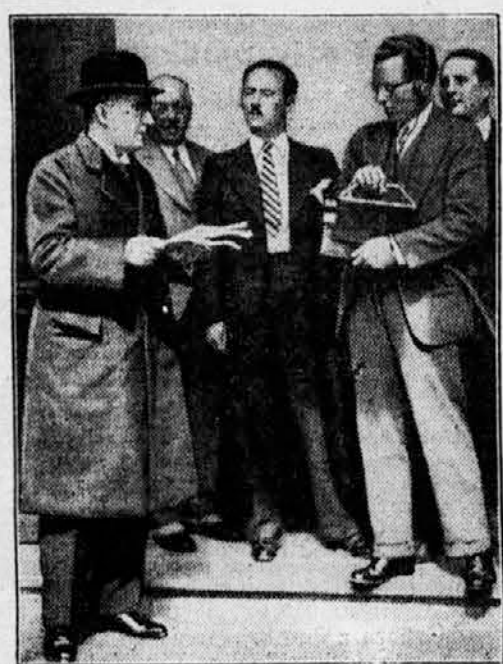
Ko se je prebudil, mu je bilo v glavi bolj jasno, toda je bil še mnogo bolj kot prej. Dolgi spanec ga je okrepil in ni več občutil šumenja v ušesih in vrtoglavice. Zdelo se mu je, da je nenavadno lahek, kot bi njegovo telo ne imelo skoraj nobene teže. Ko je hitel po obrežju naprej, je z lahkoto delal skoke do sedem metrov dolge, da kar samemu sebi ni mogel verjeti. Tega si ni mogel razlagati, morda so bile spet kakšne fakerske čarovnije. Šel je do morskega obrežja, se tu slekel in skočil v vodo, da se skoplje. Kopelj ga je zelo osvežila, tako da je bil prav dobre volje. Zaukal je na glas, a se kar prestrašil, kajti njegov glas je zadonel kot grom mogočno in odmeval od skalovja. Ko je plaval proti suhi zemlji, je zapazil v vodi nebroj školjk, podobnih ostrigam.

-To je imenitno, si je dejal. Lakote že ne bom umrl in če bi moral tudi delj časa jesti samo školjke in listje.

Nabral si jih je, razbil jih je na skalah in pojedel. Njih okus je bil izboren. Nato je še kot poobedeke vzela zelo sočno mesnato rastlino in imel je občutek, da je naravnost imenitno obedoval.

Polagoma je prišla noč in Robert je, sede poleg svoje granate, razmišljal. Vse mu je bilo nerazumljivo: granata sama, v kateri se je nahajal, barva neba, morje temne barve, brez vsake ladje, megla, ki so se podile druga za drugo preko vodne gladine, vse to je pričalo, da ga je Trinavat dal spraviti v kataleptično spanje ter ga nato izpostavil na daljnem obrežju, gotovo daleč proč

od Indije. Samo kje naj bi bila ta čudna dežela? Morda je na kakšnem južnoavstralskem otoku? Najbolj čudno se mu je pa zdelo, da so dnevi in noči tako dolge. Ure mu niso pustili, tako da tega ni mogel določiti, toda vsakakor se je moral nahajati na popolnoma drugi zemljepisni širini, da je bila sprememba tolika. In vendar s to razlago ni bil zadovoljen, kajti vedel je, da so noči kratke, ako so dnevi dolgi, in obratno, toda tu so bili dnevi in noči dolge. Sklenil je, da se naslednje jutro poda dalje, in zaspal je. Ko se je po dolgem spancu prebudil, je bila še vedno noč. Spet je legel in zaspal, a tudi ko se je drugič prebudil, je bila še vedno noč. Prestrašil se je bil kajti mislil je, da je izgubljen v dolgi polarni noči. Toda slednjič se je vendarle prikazalo solnce. Rdečkasto in slabo je sijalo skozi meglo. Vstal je, zajutkoval je in nato je začel plezati po strmih skalovju navzgor. Bilo je zelo visoko in čeprav mu plezanje ni delalo nikakih težav, je vendar trajalo celo uro, dokler je prispel do vrha. Imel je tu krasen razgled, na eni strani neizmerno morje, na drugi strani pa velikanska hosta, koje listje je bilo rdeče in rumeno. Spoznal je med čudnim drevjem tudi bukev in oreh, med tem ko so na tleh rastle robide in rdeče jagode in evelljice, ki jih še nikoli ni bil videl, v najlepših barvah. Rastlinstvo je bilo tu nenavadno bujno. Le težko je stopal naprej preko praproti, grmovja in meter visoka mahovja. Čeprav se mu je čudno zdelo, da je barva listov vseh rastlin bolj rdečkasta kot zelena, mu je zelo ugajala, da hodi po gozdu. Občutil je čisto otroško veselje. Toda nikjer ni mogel najti človeškega sledu, ni bilo niti potov, niti steza. Bil je prepričan, da se nahaja nekje na kanadskem obrežju, kajti tam je domovina rdečega lesa. Takoj si je napravil načrt. Dejal si je:

Nemški državni kancler dr. Brüning govori v francoskem radiju

Za časa njegovega bivanja v Parizu so naprosili časnikarji dr. Brüninga, naj spregovori v radiju nekaj besed Francozom. Dr. Brüning, ki se je ravno pripravil na odhod na neko konferenco, je tej želji ustregel.

Umetno drago kamenje

Najlepše in najboljše na umeten način izdelano drago kamenje izdelujejo v Nemčiji in znana tvrdka »I. G. Farbenfabrik« ima v mestu Bitterfeldu pravcato tovarno za izdelovanje »umetnega« dragega kamenja. To umetno drago kamenje pa ni ponarejeno iz stekla ali iz kakšnega drugega manjvrednega materiala, ampak je pravo drago kamenje in zato mu pravijo »sintetično« drago kamenje, da ga razločujejo od steklenega blaga. Narejeno je po isti metodi, kakor jo rabi tudi narava; razlika je le v tem, da traja naravni proces nekaj stotisoč let, tu pa traja le nekaj ur.

Sintetično drago kamenje sta prva izdelovala Francoza Duville in Ceron. Ta dva sta pustila delovati fluor-aluminij na borovo kislino. Pri tem procesu se je izločila glina v kristalni obliki in kar je ostalo, je bil čisti korund. Še bolj so se obnesli poskusi, ki sta jih delala Fremi in Feil, ki sta topila glino, v kateri je bilo nekaj kalija, skupaj s fluorovim kalcijem, dovajala pa sta tudi moker zrak. Oba sta dobila še večje in še lepše kristale. V teku zadnjih desetletij pa so izdelovanje umetnih dragih kamenov tako izpopolnili, da se je mogla razviti cela industrija.

Izdelovanje umetnega dragega kamenja je jako zamotano. Izdelujejo pa umetno drago kamenje v posebnih pečicah, ki so silno odporne proti ognju in zelo trdno stoje. V gorjenji del pečice je zataknjena cevka, na koncu cevke zgoraj pa se nahaja škatljica z najfinjšo glino. To glino vedno meša železna žica, ki jo suče elektrika. Glina, ki je pomešana z različnimi barvami, pada navzdol na plinov plamen, ki razvija 200 stopinj Celzija vročine. Plin je mešanica kisika in vodika, ki ga uvajajo v pečico od strani in ki se na sredini vžge. Pri tej silni temperaturi se začne glina topiti in stopljena glina se zbira okoli palčice iz šamole. Ves proces traja do 4 ure. Prva kapljica postaja vedno večja in dobiva počasi obliko hrške na ceplju. Zanimivo je tudi to, da ves proces lahko opazujemo skozi okence, ki je višnjeve barve, sicer bi oči preveč trpele. Opazujemo lahko ves razvoj, in vse je tako zanimivo kakor kak film.

Cisto avtomatično pa se ta proces le ne vrši

in treba je paziti na nebroj malenkosti, da se nič ne pozabi, sicer dobimo nečisto blago. Rubine delajo s tem, da primešajo glini kromov oksid, safire pa, če pridenejo glini železo in titan. Na ta način dobimo lahko najlepše barvne tone.

Umetni dragi kameni pa ne pridejo v trgovino samo za lepote. Trgovci z dragimi kameni se zanimajo le za najlepše kamne, ki pa niso nič cenejši kakor naravni. Večino tega kamenja pa porabi industrija, zlasti urarska, pa tudi druge obrti.

Preveč higijene!

Neki ameriški zdravnik piše: »Nasveti, kako naj si človek ohrani svoje zdravje, so gotovo koristni; če jih je pa preveč, pa človeka tako zmešajo, da več škodujejo kakor koristijo.

Zanimanje, ki ga kažejo ljudje za svoje zdravje, je nekaj prav lepega; če pa zaidemo predaleč, nam postane to zanimanje težko breme. Današnje gospodinjse se že ne morejo več spoznati v ogromni množini vitaminov, kalorij, hidratov in kislin; in prav nič ne vedo, kaj in kako naj kuhajo. Ženske hočejo ostati vitke in tudi otroci naj ne bodo presiti — kako pa naj jim mati vtolaži lakoto, če pridirjajo zvečer lačni domov? Če bi hotela moderna mati ubogati vse, kar ji svetujejo moderni zdravstveni

apostoli, bi morala študirati na vseučilišču ali pa ponoreti.

To, kar mi danes potrebujemo, so ljudje, ki imajo pogum javno nastopiti proti takim izrodkom, in pa ljudje, ki vedo, da je na svetu treba še kaj drugega kakor pa samo skrbeti za svoje telesno zdravje. Človek je vseeno lahko zdrav, čeprav ne misli nič in dan na svoje zdravje. In če pomislimo, da so bili ljudje zdravi in stari tudi prej, ko so živeli še brez kalorij in vitaminov, vidimo, da je današnja skrb nekaterih ljudi za zdravje znatno pretirana.

Najnovejši ameriški šport — branje z ust

Vsak glas, ki ga človek izgovori, dobi svojo posebno »barvo« ali obliko od položaja ustnic. To vedo dobro učitelji gluhonemih otrok in te reveže nauče, da nam bera na ustnicah ali iz ust to, kar jim hočemo povedati.

Branje z ust pa je postalo v Ameriki poseben sport in tam se uče tega branja tudi čisto zdravi in normalni ljudje. Ta šola je seveda zelo težavna in tudi precej dolgo traja, je pa v danih okoliščinah zelo koristna in praktična.

»Rekord« v branju z ust ima v Ameriki gluhonema gospodična Parry, ki je danes ste-

nografinja pri veliki tvrdki »General-Motors«. Tvrdka sama je ponosna na svojo uradnico in jo tudi dobro plačuje. Gospodična Parry pa je imela in ima od svojega znanja tudi druge užitke. Pri nemih filmih je n. pr. vse razumela, kar so govorili igralci, ker jim je to brala z ustnic; ko pa se je nekoč peljala po železnici in sta si dva gospoda nekaj prav na tiko pripovedovala, se je nenadoma glasno zasmejala, ker je dobro razumela šalo, ki jo je eden od gospodov povedal, čeprav zelo tiho.

Branje z ustnic pa je praktično posebno za policaje, ker na ta način marsikaj »berejo« in zvedo, kar bi sicer nikdar ne zvedeli. Na sodiščih pa »berejo« detektivi z ustnic, kaj si šepetata zločinec in njegov zagovornik...

Stvar torej ni samo dobra, ampak je tudi nevarna!

Namesto k poroki — v umobolnico!

Neki dunajski pondeljski list poroča, da se nahaja v umobolnici v Tullnu (Nižja Avstrija) 20letna hči ogrskega državnega poslanca Ebmerja Farkasa, kamor jo je dal zapreti lastni oče, ki nikakor neče dovoliti, da bi se njegova hči poročila s sinom slovitega ogrskega odvetaika Dojkoviča. Dekleta je pripeljal v umobolnico ogrski zdravnik dr. Bohody... Stari Farkas se protivi poroki svoje hčere baje zato, ker noče dati iz roke uprave ogromnega premoženja svoje hčerke, ki ga je podedovala po svoji materi. Dekletu pa se je posrečilo spraviti iz umobolnice nekaj pisem in tako je zvedel za ta neverjetni škandal ves svet.

Industrijalizirano beračenje

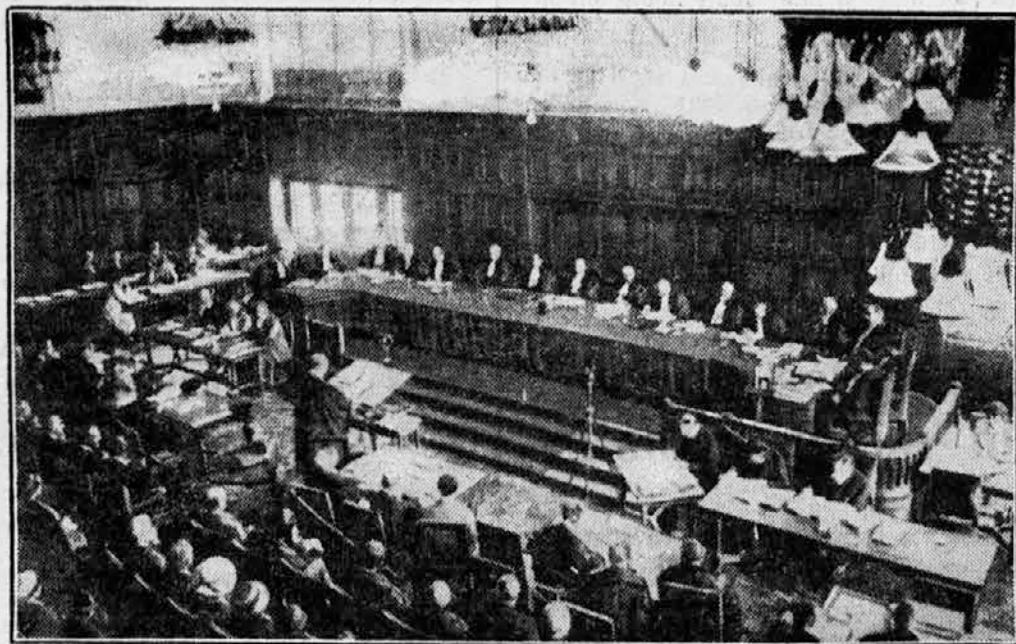
Glavno zbirališče newyorških beračev je ulica Bowery in pa njena bližnja okolica. Tam se shajajo berači iz vseh delov Amerike in marsikateri trgovec, ki je preživljal nekdanje lepe dni, najde tukaj svoje zadnje zavetišče.

Ti ljudje so prava nadloga za mimoidoče. Najprej tujca lepo pozdravljajo; če pa se tujec za njihove pozdrave ne zmeni, ga ozmerjajo z najbolj izbranimi psovskami. Zato pa skoro vsak rajši vrže beraču kakšen novček kakor da bi izzval kak neprijeten dogodek.

Beračenje v Newyoriku pa ni slab posel. Znan je slučaj neke beračice, ki je priberala s posebnim trikom v 2 letih nad 25.000 dolarjev. Stala je navadno na kakšnem voglu in prodajala balončke za otroke. Če je kakšen gospod kupil balonček za svojega sinčka, je ženska odvezovala balonček nalašč tako nerodno, da so ji vsi balončki ušli v zrak. Zaradi te »nesreče« je ženska začela milo jokati in tarnati na ves glas, češ kaj bo rekel njen brezposelni mož in kaj bo dala otrokom jesti. Ta »trik« je redno pomagal ljudje, ki so se nabrali okrog ženske, so ji nametali toliko srebrnih milodarov, da je napravila sijajno kupčijo... Ta posel pa je kasneje ženski precej pokvarila policija.

Rado se dogodi tudi to: Greš na sprehod in se ne zmešiš za nič. Nenadoma pa se skloni pred teboj človeška postava, nekaj pobere in nese v usta. Čisto navadna, trda skorja kruha je to, a človek gloda in gloda... Komu se ne bi smilil siromak, ki niti kruha nima? Tako tudi ti sežeš v žep in mu daš novček za kruh, ker ne veš, da je berač sam vrzel trdo skorjo pred sebe in tebe, samo da vzbudi tvoje usmiljenje...

Organizirane so pa tudi cele rodbine. Oče obiskuje razna dobrotelna društva, kjer dobiva denar ali pa vrečo premoga in kakšno kilo sladkorja, mati prosjači od vrat do vrat, otroci pa prodajajo na ulici razne priberane stvari. Priberani denar pa nosijo v banko in če tak berač umrje, zapusti navadno prav lep kupček dolarjev svoji rodbini.

Velika seja razsodišča v Haagu

Mednarodno razsodišče v Haagu je imelo v ponedeljek javno sejo, na kateri so presojali vprašanje nemško-avstrijske carinske zveze.

Otvoritvena fanfara za slavnostne igre v Bayreuthu

21. julija so se začele slavnostne predstave Wagnerjevih oper v Bayreuthu. Peli so opero »Tannhäuser«, dirigiral pa je dirigent Toscanini.